

**ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE
POLICAJNÉHO ZBORU
BRATISLAVA**

**LEGÁLNA A NELEGÁLNA MIGRÁCIA
V SLOVENSKEJ REPUBLIKE**

ZA I. POLROK 2002

O B S A H

	Strana
1. Úvod	3
2. Legálna migrácia (cestovný ruch)	5
2.1. Oblasť udeľovania víz	
2.1.1. Prehľad o činnosti Centrálného vízového orgánu	
2.1.2. Prehľad o počte udelených víz na území Slovenskej republiky	
2.1.3. Prehľad o počte udelených víz na ZÚ a GK SR v zahraničí	
2.2. Cestovný ruch	
2.2.1. Prehľad o počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov na hraniciach so susednými štátmi v oboch smeroch migrácie	
2.2.2. Malý pohraničný styk s Poľskou republikou	
2.2.3. Falšovanie a pozmeňovanie cestovných dokladov podľa zistených spôsobov	
2.2.4. Prehľad o cudzincoch vrátených na príchode do Slovenskej republiky podľa ich štátnej príslušnosti	
2.2.5. Prehľad činnosti oddelení (skupín) cudzineckej polície a pasovej služby	
2.3. Povolenia na prechodný a dlhodobý pobyt	
2.3.1. Prehľad nových povolených pobytov za 1.polrok 2002	
2.3.2. Celkový stav povolených pobytov k 30.6.2002 v jednotlivých krajoch	
2.3.3. Prehľad povolených pobytov na území Slovenskej republiky od roku 1994 do 30.6.2002	
2.3.4. Počty osôb s povoleným pobytom v SR podľa ich štátnej príslušnosti k 30.6.2002 (10 najsilnejších štátov)	
2.3.5. Počty osôb, ktorým bol priznaný štatút utečenca v jednotlivých rokoch a za 1.polrok 2002	
2.3.6. Podiel jednotlivých druhov pobytu na celkovom počte pobytov k 30.6.2002	
2.3.7. Štruktúra jednotlivých druhov pobytu podľa účelov	
3. Nelegálna migrácia	23
3.1. Všeobecná časť	
3.2. Prevádzachtvo a prevádzané osoby v nelegálnej migrácii	
3.2.1. Počet prípadov prevádzachtva za prvý polrok 2001 a 2002	
3.2.2. Počet zadržaných prevádzáčov za 1.polrok 2001 a 2002	
3.2.3. Počet zadržaných nelegálnych migrantov s prevádzáčom za 1.polrok 2001 a 2002	
3.2.4. Analýza prevádzachtva a nelegálnej migrácie	
3.2.4.1 Celkové prípady prevádzachtva	
3.2.4.2 Celkové počty zadržaných prevádzáčov	
3.2.4.3 Celkové počty zadržaných migrantov s prevádzáčom	
3.3. Tlak nelegálnych migrantov na štátnu hranicu	
3.3.1. Mesačný vývoj nelegálnej migrácie na štátnej hranici SR	
3.3.2. Prehľad tlaku nelegálnych migrantov na štátnu hranicu SR podľa úsekov so susednými štátmi	
3.3.3. Tlak nelegálnych migrantov na štátnu hranicu podľa jednotlivých krajov	
3.3.4. Štátna príslušnosť zistených neleg. migrantov	
3.3.5. Podiel jednotlivých OHCP pri zadržaní nelegálnych migrantov	
3.3.6. Smery nelegálnej migrácie cez územie SR a počty nelegálnych migrantov za 1.polrok 2001 a 2002	
3.3.7. Mígračné trasy	
4. Hranično - splnomocnenecká činnosť	37
5. Záver	41

1. ÚVOD

Služba hraničnej a služba cudzineckej polície plní v rámci pôsobnosti Policajného zboru úlohy spojené s ochranou štátnej hranice, vykonáva kontrolu cezhraničnej premávky na hraničných priechodoch a medzinárodných letiskách, pôsobí na úseku cudzineckého režimu a pasovej agendy, ochrany života a bezpečnosti osôb a majetku a v boji proti nežiadúcej migrácii. Rovnako plní úlohy pri odhaľovaní trestných činov spáchaných v súvislosti s ochranou štátnej hranice a výkonom služby na hraničných priechodoch. Zisťuje páchatel'ov a vykonáva časť úkonov v rámci trestného konania v zmysle príslušných paragrafov Trestného poriadku. Spolupôsobí v boji proti organizovaným formám trestnej činnosti, zabezpečovaní verejného poriadku a pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky. Objasňuje a prejednáva priestupky, plní stanovené úlohy pri výkone štátnej správy vo veciach zverených do pôsobnosti Policajného zboru. V rámci svojej pôsobnosti a v zmysle platnej právnej úpravy vedie agendu spojenú s činnosťou hranično-splnomocneneckého aparátu. Zabezpečuje výcvik a doplňovanie vojakov základnej služby povolaných na plnenie úloh Policajného zboru.

Na zabezpečenie efektívnej a systematickej ochrany štátnej hranice v súlade so schengenskými požiadavkami s cieľom skvalitniť riadenie služby hraničnej a služby cudzineckej polície bol dňa 1.4. 2001 zriadený úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru Bratislava s celoštátnou pôsobnosťou, ktorý je od 1. 1. 2002 samostatnou rozpočtovou organizáciou s vlastnými finančnými zdrojmi.

Obdobie 1.polroku 2002 sa nesie v duchu prebiehajúcich aktivít smerujúcich k príprave Slovenskej republiky na vstup do EÚ a s tým spojených organizačných, a legislatívnych zmien, ktoré sa práve v tomto období začínajú využívať v praxi.

Z týchto zmien je nutné spomenúť zriadenie Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii. Úlohou tejto jednotky je odhaľovanie, dokumentovanie a predchádzanie trestnej činnosti spojenej s nelegálnou migráciou a inou cezhraničnou trestnou činnosťou s pôsobnosťou na celom území Slovenskej republiky. Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii bola zriadená 1.4.2002.

Vytvorením a samotným zameraním Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru bolo naplnené odporúčanie expertíznej správy o účinnosti ochrany štátnej hranice medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou a čiastočné splnenie Uznesenia vlády SR č.702 zo dňa 18. 7. 2001.

Ďalšia zmena, ktorá výrazne zasiahla do filozofie služby hraničnej a cudzineckej polície v 1.polroku 2002 je nadobudnutie účinnosti nového zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon vniesol zmeny do vízovej oblasti, pobytovej oblasti a taktiež v oblasti vstupu cudzincov na územie SR v súlade so Schengenskou dohodou.

Na základe uvedeného zákona boli vyrobené a sú v platnosti od 1.4.2002 nové doklady pre cudzincov a to:

- Doklad o povolení na pobyt vo forme: a) nálepky
b) identifikačnej karty
- Cudzinecký pas
- Cestovný doklad v zmysle Dohovoru z 28. septembra 1954
- Cestovný doklad v zmysle Dohovoru z 28. Júla 1951

Vychádzajúc z "Konceptie služby hraničnej a cudzineckej polície v perspektíve zapojenia SR medzi štáty Schengenskej dohody – ochrana vonkajšej hranice Európskej únie", jednou z úloh je pripraviť projekt na výrobu nových cestovných dokladov Slovenskej republiky. Na

splnenie tejto úlohy bola rozkazom ministra vnútra SR č. 48/2002 zriadená pracovná komisia na spracovanie projektu nových cestovných dokladov SR formátu EÚ.

Potrebná je aj zmienka o ďalšej legislatívnej zmene a to o schválení nariadenia ministra vnútra č.38/2002 o zásadách prevádzky informačného systému služby cudzineckej polície a služby hraničnej polície na kontrolu osôb a motorových vozidiel a o zmene a doplnení nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 2/1996 o poskytovaní hesiel na telefonické zisťovanie údajov v informačných systémoch a evidenciách Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Policajného zboru v znení neskorších predpisov týkajúcej sa prevádzky Informačného systému BORIS.

Pri realizácii základných úloh a cieľov vyplývajúcich zo Stratégie dobudovania ochrany štátnej hranice Slovenskej republiky schengenského typu s dôrazom na štátnu hranicu s Ukrajinou je možné predpokladať ďalšie legislatívne, inštitucionálne a organizačné opatrenia ako aj opatrenia na úseku materiálno – technického zabezpečenia.

Charakterizovať bezpečnostnú situáciu pri ochrane štátnej hranice nie je možné bez prihliadnutia na potrebu adekvátnej a účinnej reakcie na zmenenú situáciu, najmä pri posudzovaní stavu migrácie a nelegálnej migrácie. Súčasná politická situácia v Ázii a na Strednom východe predpokladá ďalšie vlny nelegálnej migrácie s predpokladaným smerom pohybu cez Ukrajinu na územie Slovenskej republiky. Pri riešení aktuálnych problémov v oblasti nežiadúcej migrácie musí Slovenská republika vybudovať modernú štruktúru služby hraničnej a služby cudzineckej polície a jej materiálno – technické vybavenie, ktoré bude v najbližšej budúcnosti schopné riešiť nahromadené problémy vo všetkých oblastiach jej pôsobenia. Prípadnou diferenciaciou štátnych hraníc Slovenskej republiky po vstupe do EÚ, ako aj po pristúpení k Schengenskej dohode, na vonkajšie a vnútorné hranice, nedôjde k podstatným zmenám v podmienkach vstupu a pobytu cudzincov z tretích krajín na území Slovenskej republiky. Podstatnou a mimoriadne závažnou otázkou, ktorú bude nutné riešiť v službe cudzineckej polície, je posilnenie počtu policajtov a technicko-materiálneho vybavenia tejto služby a to vzhľadom na to, že po vstupe Slovenskej republiky do EÚ, resp. Schengenu je možné oprávnene predpokladať sprísnenie kontroly cudzincov etablovaných v Slovenskej republike s dôrazom na vnútornú bezpečnosť a verejný poriadok.

Nedostatočne riešená problematika nežiadúcej migrácie sa priamo dotýka bezpečnosti a životnej úrovne občanov Slovenskej republiky.

Úlohou tohoto štatistického materiálu je podať prehľad o stave v oblasti migrácie na území Slovenskej republiky za 1.polrok 2002 v porovnaní s 1.polrokom 2001.

2. LEGÁLNA MIGRÁCIA

Pod pojmom legálna migrácia sa rozumie cezhraničný pohyb osôb za účelom turistiky, prechodného pobytu, tolerovaného pobytu a trvalého pobytu pri splnení podmienok stanovených v zákonoch SR a medzinárodných dohodách, ktorými je SR viazaná.

2.1. Oblasť udeľovania víz

V období od 1.1.2002 do 31.3.2002 boli podmienky vstupu cudzincov na územie Slovenskej republiky, udeľovanie slovenských víz a podmienky pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky upravené zákonom NR SR č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Aj keď sa novelizáciou uvedeného zákona (zákon č. 69/2000 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2002) dosiahol značný pokrok, najmä vo vzťahu k vstupu cudzincov na územie Slovenskej republiky a povoľovaniu ich pobytu, zákon obsahoval aj ďalšie nedostatky. Z vízovej oblasti absentovali najmä ustanovenia, ktoré by upravovali názvoslovie, druhy víz a postupy pri ich udeľovaní, kedy Policajný zbor, u ktorého sú sústredené informácie o protiprávnej činnosti cudzincov, nemal možnosť zodpovedajúcim spôsobom ovplyvňovať ich udelenie na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky v zahraničí. Tieto skutočnosti boli predmetom kritiky členských štátov Európskej únie v hodnotiacich správach o dosiahnutom pokroku Slovenskej republiky vo vízovej oblasti pre vstup do Európskej únie, ako aj počas uskutočnených rokovaní s príslušnými orgánmi Európskej únie v rámci bilaterálnej spolupráce a screeningu.

Uvedené bolo jedným z dôvodov prípravy návrhu nového zákona o pobyte cudzincov, ktorého znenie bolo 13.12.2001 schválené Národnou radou Slovenskej republiky (zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Zároveň boli v roku 2001 prijaté i ďalšie legislatívne a právne nástroje, ktoré zabezpečovali harmonizáciu práva a praxe Slovenskej republiky s EU v danej oblasti.

Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 1137 zo 6. decembra 2001 k správe o rozpracovaní súboru opatrení vyplývajúcich z Akčného boja proti terorizmu EÚ, Rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN číslo 1373 (2001) a ďalších relevantných dokumentov v podmienkach SR, v ktorom vláda Slovenskej republiky uložila v bode B.3. ministrom zahraničných vecí Slovenskej republiky od 1.2.2002 vo vzťahu k občanom pochádzajúcim z rizikových štátov zaviesť a až do odvolania uplatňovať vízovú prax, v rámci ktorej budú zastupiteľské úrady Slovenskej republiky povinné vyžadovať od úradu hraničnej a cudzineckej polície Policajného zboru súhlas na udelenie víza pre spomínanú kategóriu cudzincov, bol odborom cudzineckej polície úradu hraničnej a cudzineckej polície Policajného zboru (ďalej len "odbor cudzineckej polície úradu") v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky vypracovaný systém komunikácie medzi zastupiteľskými úradmi Slovenskej republiky v zahraničí, Konzulárnym odborom Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky a centrálnym vízovým orgánom, ktorý je súčasťou služby odboru cudzineckej polície úradu (ďalej len "CVO"), pri vydávaní súhlasu k udeľovaniu slovenských víz občanom rizikových štátov. Do tohto systému boli implementované i niektoré predpisy EÚ obsahujúce schengenské acquis, pričom bola rešpektovaná platná právna úprava Slovenskej republiky pri udeľovaní víz, daná zákonom NR SR č. 73/1995 Z. z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Vykonávanie vízovej praxe na základe uvedeného uznesenia spočíva v zaslaní

požiadavky príslušného zastupiteľského úradu SR v zahraničí o súhlas s udelením slovenského víza pre občana rizikového štátu prostredníctvom Konzulárneho odboru MZV SR na CVO. Po vykonaní bezpečnostnej previerky je spätne zasielané súhlasné alebo nesúhlasné stanovisko s udelením víza danému cudzincovi tomuto zastupiteľskému úradu SR, opäť prostredníctvom Konzulárneho odboru Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky. V súvislosti s uvedeným bolo vytvorené pevné dátové prepojenie medzi CVO a Konzulárnym odborom MZV SR.

Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 702 z 18. júla 2001 k analýze požiadaviek na zabezpečenie administratívnych potrieb a nových inštitúcií súvisiacich s implementáciou práva EU, bolo na odbore cudzineckej polície úradu na zabezpečenie konzultácií a vydávanie stanovísk k žiadostiam o slovenské vízum pre zastupiteľské úrady Slovenskej republiky v zahraničí v súvislosti s nadobudnutím účinnosti zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov k 1.4.2002 vytvorených šesť tabuľkových miest. Počet miest bol určený komparáciou medzi množstvom vydaných slovenských víz v zahraničí a obdobnými pracoviskami štátov EÚ, ktoré sa stali základom pre vybudovanie CVO.

Dňa 1.4.2002 nadobudol účinnosť zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Základom pre tvorbu uvedeného zákona sa stala druhá časť Schengenskej dohody (články 9 – 27). Do tejto právnej úpravy boli aplikované všetky ustanovenia, ktoré je možné použiť pred vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie. Ich implementácia bola podmienkou zabezpečenia realizácie ustanovení o kontrolách na vonkajšej štátnej hranici a vytvárajú právny rámec pre jej praktický výkon. Bez ohľadu na skutočnosť, že aplikácia niektorých schengenských ustanovení bude možná až po zapojení do Schengenského informačného systému, cieľom Slovenskej republiky je harmonizovať vízovú politiku a prax k referenčnému dátumu vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie.

Vízovú oblasť upravuje druhá hlava zákona č. 48/2002 Z. z., ktorá ustanovuje nasledovné druhy víz:

1. letiskové tranzitné vízum,
2. tranzitné vízum,
3. krátkodobé vízum,
4. dlhodobé vízum.

1. Letiskové tranzitné vízum oprávňuje cudzinca zdržiavať sa v tranzitnom priestore verejného letiska na území Slovenskej republiky počas čakania na letecký spoj uvedený v letenke.

2. Tranzitné vízum oprávňuje cudzinca na prejazd cez územie Slovenskej republiky pri jeho ceste z územia jedného štátu na územie tretieho štátu. Tranzit nesmie presiahnuť päť dní. Súčet dní viacerých tranzitov nesmie prekročiť 90 dní v jednom polroku. Policajný útvar môže udeliť cudzincovi tranzitné vízum na hraničnom priechode z humanitného dôvodu, ak cudzinec preukáže, že tranzit je naliehavý a nemohol ho predvídať, alebo udelenie víza je v záujme Slovenskej republiky.

3. Krátkodobé vízum oprávňuje cudzinca na jeden alebo viac vstupov a na dĺžku pobytu v ňom uvedenú; neprerušovaný pobyt ani súčet dní viacerých pobytov nesmie presiahnuť 90 dní v jednom polroku. Policajný útvar môže udeliť krátkodobé vízum na hraničnom priechode z humanitného dôvodu, ak cudzinec preukáže, že jeho vstup je naliehavý a nemohol ho

predvídať, alebo je udelenie víza v záujme Slovenskej republiky, v týchto prípadoch platnosť udeleného víza nesmie presiahnuť 15 dní.

4. Dlhodobé vízum oprávňuje cudzinca na vstup a pobyt na viac ako 90 dní v jednom polroku, ak je to potrebné na plnenie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv.

Cudzinec podáva žiadosť o udelenie víza na diplomatickej misii alebo konzulárnom úrade Slovenskej republiky v zahraničí. K žiadosti o udelenie víza je cudzinec povinný na požiadanie predložiť doklady potvrdzujúce účel pobytu, finančné zabezpečenie pobytu, zabezpečenie prostriedkov na vycestovanie, doklad o zdravotnom poistení a ďalšie doklady podľa tohto zákona.

Vízum je udeľované do cestovného dokladu formou nálepky. Na udelenie víza nie je právny nárok.

Zastupiteľský úrad pri udeľovaní víza cudzincovi prihliada najmä na bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu zdravia alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj záujem ochrany prírody, na účel predpokladaného pobytu, na jeho predchádzajúci pobyt a na záujem Slovenskej republiky.

Udelenie víza môže byť podmienené pozvaním overeným policajným útvarom, zložením peňažnej sumy na zastupiteľskom úrade vo výške nevyhnutných nákladov spojených s vycestovaním a predložením spiatocného cestovného lístka alebo spiatocnej letenky. Pozývajúca osoba má povinnosť preukázať, že je schopná uhradiť všetky náklady spojené s pobytom a vycestovaním pozývaného cudzinca.

Podľa zákona č. 48/2002 Z. z. sú od 1. 4. 2002 víza Slovenskej republiky udeľované na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky v zahraničí a vo výnimočných prípadoch na hraničnom priechode, len na základe súhlasu úradu hraničnej a cudzineckej polície Policajného zboru. Predĺženie platnosti víza na území Slovenskej republiky už nie je možné. Zastupiteľský úrad môže udeliť vízum len so súhlasom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorým je zastupiteľský úrad viazaný, pričom sa Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky môžu dohodnúť, v ktorých prípadoch môže zastupiteľský úrad udeliť vízum aj bez uvedeného súhlasu. V súvislosti s uvedeným plní hlavnú funkciu CVO, ktorý je určený na priame konzultácie a vydávanie stanovísk k žiadostiam o vízum a o pozvanie. Rovnako je jeho úlohou analyzovať požiadavky na zabezpečenie implementácie schengenského acquis, analyzovať a využívať informácie o vízovej praxi iných štátov.

Zároveň sa pripravuje vybudovanie automatickej konzultačnej siete na udeľovanie slovenských víz s prepojením CVO, Konzulárneho odboru Ministerstva zahraničných vecí a zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí.

2. 1. 1. Prehľad činnosti Centrálného vízového orgánu

Overené pozvania od 01.01.2002 do 31.03.2002	
Služobné	374
Súkromné	82

Overené pozvania od 01.04.2002 do 30.06.2002	
Služobné	278
Súkromné	128
Súhlas k overeniu pozvania	44

Stanoviská k udeleniu víza za obdobie	
od 15.02.2002 do 31.03.2002	1 146
od 01.04.2002 do 30.06.2002	3 185

2. 1. 2. Prehľad o počte udelených víz na území Slovenskej republiky**Víza udelené podľa zákona NR SR č. 73/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov**

Udelené víza na HP a OCP PS	rok 2001	I.Q.2001	I.Q.2002	II.Q.2001
B1 jednosmerné	13	3	7	4
B2 obojsmerné	0	0	0	0
B3 na viac ciest	0	0	0	0
C1 vstupné	0	0	0	0
C2 turistické	15	7	37	4
C3 pre viac vstupov	0	0	0	0
C4 pracovné	0	0	0	0
C5 pre pobyt a vycestovanie	772	177	145	275
D1 pre dlhodobý pobyt	12297	2 606	2 792	3 143
D2 pre trvalý pobyt	3967	1 155	798	1 043
Počet víz spolu	17 064	3 948	3 779	4 469

Víza udelené podľa zákona č. 48/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

Udelené víza na HP	II.Q.2002
B tranzitné vízum na jednu cestu	8
C krátkodobé vízum na jeden vstup	48
Počet víz spolu	56

2. 1. 2. Prehľad o počte udelených víz na Zastupiteľských úradoch a Generálnych konzulátoch Slovenskej republiky v zahraničí

ZÚ/GK	2000		2001		2002
	1.polrok	spolu	1.polrok	spolu	1.polrok
Abú Dhabí	856	2617	867	2801	613
Alžír	83	320	97	269	22
Ankara	253	992	352	1312	315
Atény	19	58	18	60	7
Bagdad	126	360	82	309	389
Bangkok	1241	3395	1179	3068	230
Békešská Čaba	0	0	0	2	27
Belehrad	8027	24364	7697	23866	7324
Berlín	243	820	308	929	217
Bern	261	886	301	1032	259
Bonn	302	973	306	998	232
Brazília	989	3174	911	2522	714
Brno	726	3931	1563	4773	1125
Brusel	70	239	97	295	64
Budapešť	1022	3544	3137	8227	1359
Buenos Aires	746	2278	661	1753	36
Bukurešť	2736	6297	727	1979	256
Canberra	50	110	9	33	2
Damašk	360	1072	360	1255	495
Dillí	521	1458	265	768	181
Dublin	1	12	14	33	4
Haag	118	428	116	323	69
Hanoj	109	303	70	213	86
Harare	12	60	5	15	4
Havana	231	501	33	92	64
Helsinki	153	351	77	185	74
Istanbul	785	2298	802	2514	735
Jakarta	180	521	199	599	238
Káhira	313	1055	500	1311	281
Kodaň	60	183	54	166	50
Kuala Lumpur	0	0	0	1	3
Kuvajt	854	3309	918	3727	1281
Kyjev	1236	16157	8123	29646	6998
Lagos	25	70	65	171	22
Lima	14	74	29	99	30
Lisabon	23	77	21	75	16
Londýn	429	1245	379	1170	249
Ľublana	44	140	67	277	88
Madrid	120	368	72	240	17
Mexiko	867	2671	695	1966	455
Minsk	28	1060	3295	10420	2028
Mníchov	453	1577	462	1543	340
Moskva	220	2868	9745	30481	9066
Nairobi	14	77	16	49	26
Nikózia	4	30	13	52	17

ZÚ/GK	2000		2001		2002
	1.polrok	spolu	1.polrok	spolu	1.polrok
Oslo	25	74	13	32	17
Ottawa	25	65	15	43	10
Paríž	162	555	222	696	69
Peking	215	616	143	449	191
Praha	3847	13172	4789	14216	3813
Pretória	15	39	11	38	2
Riga	0	159	316	963	398
Rím	125	1724	817	1890	49
Sankt Peterburg	3	55	1557	4396	1070
Santiago	230	704	0	6	5
Sofia	858	2675	659	1771	301
Soul	2	4	4	9	1
Štokholm	243	592	69	177	36
Taškent	54	183	72	231	118
Teherán	142	457	110	397	74
Tel Aviv	23	65	21	71	23
Tokio	6281	19084	4270	13589	1115
Tripolis	279	885	284	950	173
Užhorod	0	8502	12094	38221	13425
Varšava	3009	7239	1231	3600	876
Viedeň	5557	16957	4236	12609	2833
Washington	208	602	220	650	220
Záhreb	1081	3167	928	2447	468
spolu	49308	169898	78789	239070	63397

Informácie o počte udelených víz na Zastupiteľských úradoch a Generálnych konzulátoch Slovenskej republiky v zahraničí poskytol Konzulárny odbor Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky.

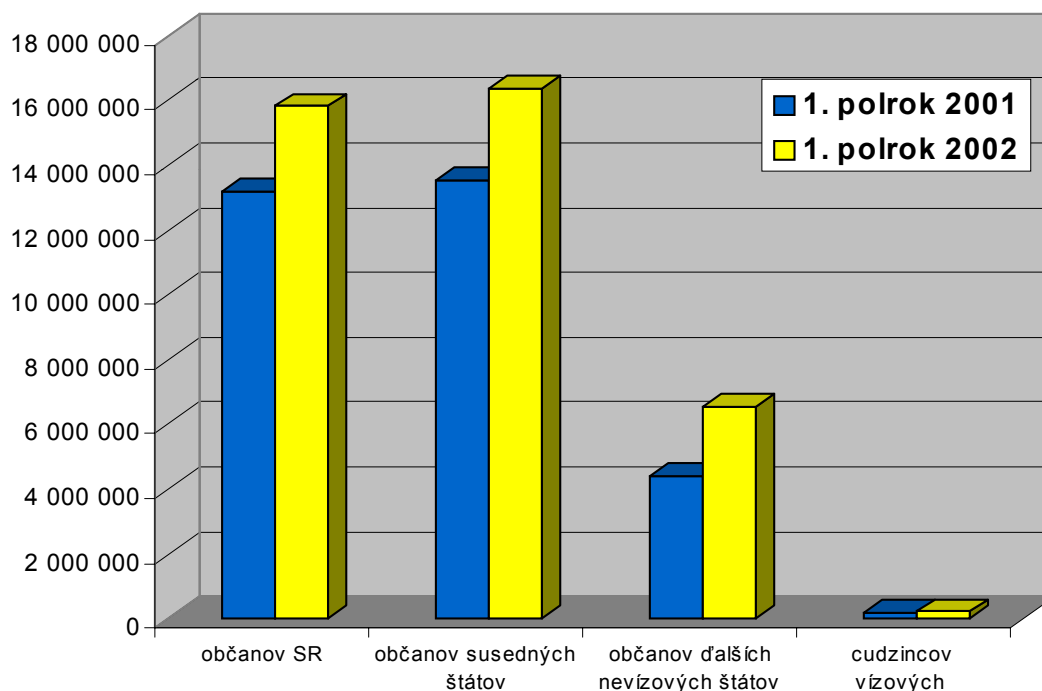
2.2. Cestovný ruch

Kontrolu plnenia podmienok súvisiacich s prekračovaním štátnej hranice Slovenskej republiky, cudzincov i občanov Slovenskej republiky a doby pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky vykonávajú príslušníci oddelení cudzineckej polície Policajného zboru.

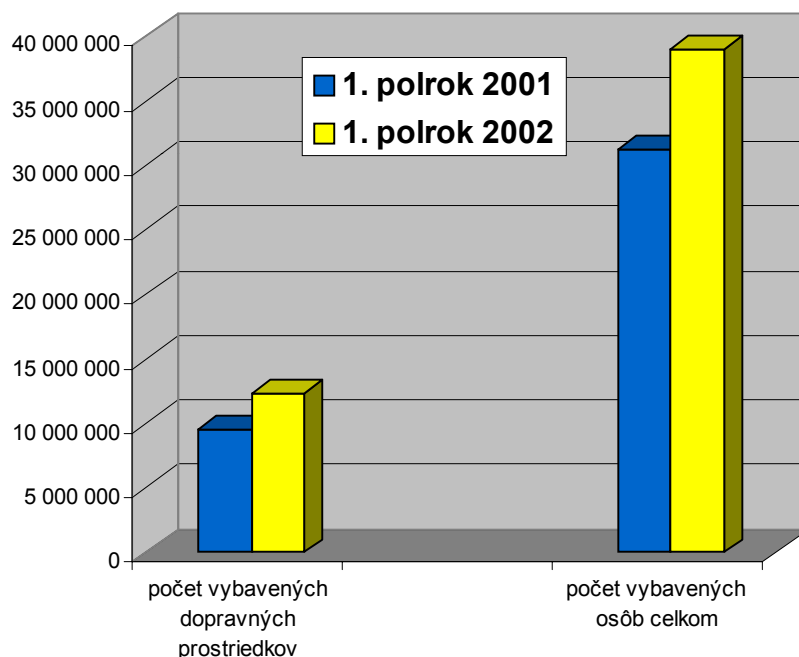
2.2.1. Prehľad o počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov na hraniciach so susednými štátmi v oboch smeroch migrácie

rok	Počet vybavených osôb celkom	z toho	občanov SR	Občanov susedných štátov	Občanov ďalších nevíz. štátov	Vízových cudzincov	Počet vybavených dopravných prostriedkov
			1995	89 072 588	35 810 533	32 800 484	20 021 994
1996	109 916 732	45 794 258	40 353 693	23 273 815	494 966	30 486 623	
1997	110 744 977	45 980 816	42 057 957	22 268 388	437 816	29 493 364	
1998	111 625 748	47 141 071	41 980 816	22 013 380	490 481	31 446 020	
1999	104 054 947	43 632 785	42 139 072	17 951 472	331 618	29 008 394	
2000	96 798 411	39 972 429	40 178 628	16 264 830	382 524	27 146 688	
2001	90 408 198	35 924 704	38 509 327	15 516 597	457 570	26 614 519	
2001*	31 267 653	13 179 474	13 533 783	4 381 131	173 265	9 559 195	
2002**	38 959 955	15 822 102	16 392 763	6 534 609	210 481	12 298 029	

Grafický prehľad o počte vybavených osôb na hraniciach so susednými štátmi v oboch smeroch migrácie

Grafický prehľad o celkovom počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov na hraniciach so susednými štátmi v oboch smeroch migrácie

Prehľad o počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov na ŠH s MAĎARSKOM

rok	počet vybavených osôb celkom		občanov SR	občanov sus. štátov	občanov ďalších nevíz. štátov	vízových cudzincov	počet vybavených dopravných prostriedkov
1998	22 671 713	z toho	10 791 721	6 369 198	5 364 667	146 127	6 666 797
1999	18 382 152		8 989 753	5 260 814	4 010 143	121 442	5 546 871
2000	17 304 737		8 200 751	4 686 225	4 290 775	126 986	5 377 472
2001	19 831 474		8 482 040	5 378 209	5 833 154	138 071	6 333 020
2001*	7 062 986		3 492 619	2 274 777	1 229 327	66 263	2 423 935
2002**	7 727 076		3 081 821	2 632 419	1 955 500	57 336	2 621 108

Prehľad o počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov na ŠH s UKRAJINOU

rok	počet vybavených osôb celkom		občanov SR	občanov sus. štátov	občanov ďalších nevíz. štátov	vízových cudzincov	počet vybavených dopravných prostriedkov
1998	3 787 397	z toho	151 756	3 492 843	137 059	5 739	722 918
1999	2 924 750		125 236	2 682 571	112 377	4 566	504 756
2000	1 408 861		105 863	1 170 271	106 372	26 355	376 455
2001	801 015		107 700	569 164	66 778	57 373	434 478
2001*	333 495		46 275	237 620	24 444	25 156	176 876
2002**	436 402		69 906	310 551	32 703	23 242	240 003

**Prehľad o počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov na ŠH
s POĽSKOM**

rok	počet vybavených osôb celkom	z toho	občanov			vízových cudzincov	počet vybavených dopravných prostriedkov
			SR	sus. štátov	d'alších nevíz. štátov		
1998	16 979 574		6 258 984	9 202 380	1 491 162	27 048	3 738 597
1999	18 701 284		5 519 207	11 963 990	1 194 914	23 173	3 843 759
2000	20 179 927		4 847 237	14 243 548	1 055 334	33 808	3 919 472
2001	17 980 179		2 980 961	14 083 027	844 805	71 386	3 763 110
2001*	7 543 097		709 671	5 889 237	321 809	31 638	1 604 338
2002**	5 997 957		899 997	4 758 900	296 293	42 767	1 333 807

**Prehľad o počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov na ŠH
s ČESKOU REPUBLIKOU**

rok	počet vybavených osôb celkom	z toho	občanov			vízových cudzincov	počet vybavených dopravných prostriedkov
			SR	sus. štátov	d'alších nevíz. štátov		
1998	50 428 672		21 280 501	18 853 081	10 095 938	199 152	14 767 580
1999	48 605 483		20 726 099	18 878 305	8 913 321	87 758	14 321 683
2000	47 731 411		20 721 631	18 306 124	8 620 096	83 560	14 176 875
2001	44 027 180		19 416 092	17 362 793	7 162 907	85 388	13 327 313
2001*	20 348 756		9 174 718	7 897 060	3 234 719	42 259	6 166 296
2002**	20 923 100		9 281 388	8 176 866	3 427 671	37 175	6 554 405

**Prehľad o počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov na ŠH
s RAKÚSKOM**

rok	počet vybavených osôb celkom	z toho	občanov			vízových cudzincov	počet vybavených dopravných prostriedkov
			SR	sus. štátov	d'alších nevíz. štátov		
1998	17 235 809		8 361 344	4 061 774	4 739 263	73 428	5 536 341
1999	14 978 350		7 990 507	3 350 706	3 562 027	75 110	4 779 883
2000	9 695 661		5 809 914	1 771 785	2 021 955	92 007	3 283 267
2001	7 306 059		4 646 655	1 115 397	1 479 454	64 553	2 744 354
2001*	3 475 442		2 214 202	570 795	660 566	29 879	1 344 920
2002**	3 702 328		2 392 832	513 453	766 481	29 562	1 542 756

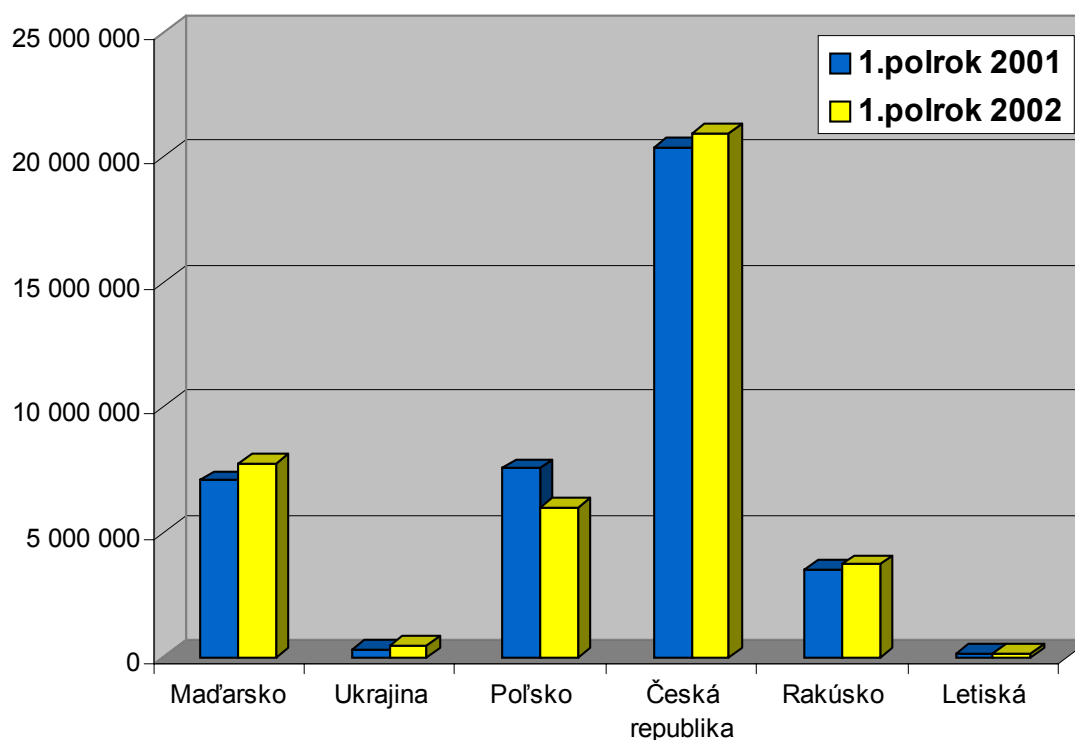
**Prehľad o počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov
na LETISKÁCH**

rok	počet vybavených osôb celkom	z toho	občanov			vízových cudzincov	počet vybavených dopravných prostriedkov
			SR	sus. štátov	d'alších nevíz. štátov		
1998	522 583		296 765	1 540	185 291	38 987	13 787
1999	462 928		281 983	2 686	158 690	19 569	11 444
2000	477 814		287 033	675	170 298	19 808	13 147
2001	462 291		291 256	737	129 499	40 799	12 244
2001*	174 393		94 036	380	60 113	19 864	5 724
2002**	173 092		96 158	574	55 961	20 399	5 950

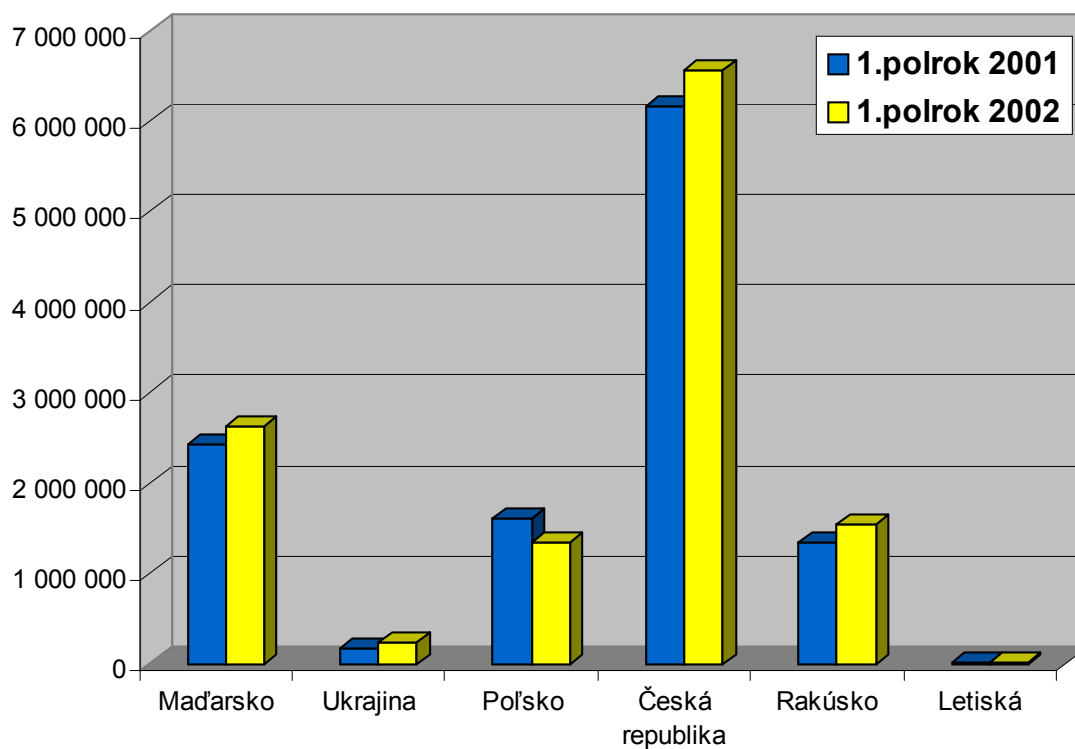
* údaje sú k 30.6.2001

** údaje sú k 30.6.2002

Grafický prehľad o počte vybavených osôb na štátnych hraniciach s jednotlivými štátmi

Grafický prehľad o počte vybavených dopravných prostriedkov na štátnych hraniciach s jednotlivými štátmi

2.2.2. Malý pohraničný styk s Poľskou republikou

Obdobie	Občania SR		Občania PR		Dopr. prostriedky			Vrátené osoby		
	odchod	príchod	odchod	príchod	odchod	príchod	celkom	odchod	príchod	celkom
1998	293 443	242 480	346 435	355 361	88 328	75 802	164 130	1 016	1 242	2 258
1999	293 828	240 686	337 523	348 072	84 280	70 922	155 202	906	1 676	2 582
2000	279 855	229 822	297 587	311 207	77 784	62 910	140 694	688	1 942	2 630
2001	180 152	138 702	190 834	206 836	72 705	62 863	135 568	628	1 988	2 616
k 30.6.2001	82 276	64 650	82 942	88 961	31 491	25 842	57 333	327	984	1 311
k 30.6.2002	69 281	53 637	71 713	79 435	27 237	24 559	51 796	482	846	1 328

2.2.3. Falšovanie a pozmeňovanie cestovných dokladov podľa zistených spôsobov

Spôsob falšovania cestovných dokladov (CD)	k 31.12. 2001	k 30.6. 2001	k 30.6. 2002
<i>výmena fotografie v CD</i>	174	108	35
<i>prepísanie údajov v CD</i>	14	5	15
<i>výmena strán v CD</i>	10	4	54
<i>pravý CD vystavený neoprávnenou osobou</i>	5	5	2
<i>kompletne falošný CD</i>	27	20	2
<i>falošné vízum SR</i>	7	2	2
<i>použitie pravého CD inou osobou</i>	30	15	13
<i>vydaný pravý CD inej osobe, než na ktorú sú osobné údaje</i>	1	1	1
SPOLU	268	160	124

2.2.4. Prehľad o cudzincoch vrátených na príchode do Slovenskej republiky podľa ich štátnej príslušnosti a dôvodu

Št. príslušnosť	Spolu		Vrátení pre nedostatky v CD		Vrátení z dôvodu zaradenia v INO		Vrátení pre iné dôvody	
	k 30.6. 2001	k 30.6. 2002	k 30.6. 2001	k 30.6. 2002	k 30.6. 2001	k 30.6. 2002	k 30.6. 2001	k 30.6. 2002
RUMUNSKO	3578	2081	213	139	52	7	3313	1935
POLSKO	2403	2410	1176	880	31	22	1196	1508
ČESKÁ REP.	2384	1913	1162	791	4	7	1218	1115
UKRAJINA	2250	3113	447	334	14	25	1789	2754
RUSKO	644	136	380	75	0	0	264	61
BULHARSKO	613	206	156	32	6	0	451	174
MAĎARSKO	589	737	77	94	4	1	508	642
MEXIKO	437	526	59	121	0	3	378	402
NEMECKO	300	175	113	69	0	0	187	106
OSTATNÍ	3060	1958	1374	984	5	13	1681	961
SPOLU	16258	13255	5157	3519	116	78	10985	9658

2.2.5. Prehľad činnosti oddelení (skupín) cudzineckej polície a pasovej služby

		k 31.12. 2001	k 30.6. 2001	k 30.6. 2002
Vydané cestovné preukazy totožnosti		55	29	22
Predĺžené víza	počet	1 834	943	305
	z toho zdarma	191	119	23
Prihlásení vízoví cudzinci ubytovaní	v súkromí	5 105	2 421	1 694
	hromadne	45 069	22 313	92 372
Udelené blokové pokuty	počet	1 872	897	648
	suma v Sk	800 400	385 150	333 200
Udelené pokuty za priestupky podľa § 23 z.č. 73/95 Z.z.	počet	796	436	248
	suma v Sk	499 808	264 800	247 900
Vydané rozhodnutia v správnom konaní	prvostupňové	9 514	3 921	3 193
	autoremedúra	90	58	52
Zamietnuté žiadosti o povolenie pobytu	dlhodobého	281	150	148
	trvalého	47	28	21
Vyhostení cudzinci	počet	2 437	658	803
	z toho súdne	50	24	27
	náklady spolu	59 373	38 562	12 231
Vykonané previerky-kontrola pobytu		11 868	5 301	5 684
Vykonané previerky-povolenie pobytu		4 260	2 102	1 804
Overené pozvania	počet	1 930	1 006	843
	z toho služobné	1 431	741	669

2.3. Povolenia na prechodný a trvalý pobyt

Dňa 14. decembra 2001 bol Národnou radou Slovenskej republiky schválený zákon č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Do 1.4.2002 t.j. nadobudnutia účinnosti ového zákona sa však ešte uplatňoval zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 73/1995 Z.z. o pobyte cudzincov na území Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Potreba nového zákona vyplynula z poznatkov získaných pri aplikácii právnej úpravy v praxi, ktoré odhalili jej nedostatky v súvislosti s úpravou režimu vstupu a pobytu cudzincov a potreby reagovať na požiadavky vyplývajúce z právnych predpisov Európskej únie upravujúcich cudzinecké právo v členských štátoch.

Novou právnou úpravou vstupu a pobytu cudzincov na územie Slovenskej republiky, sú vytvorené mechanizmy na potláčanie nelegálnej migrácie, na povoľovanie účelovo viazaných pobytov cudzincov v súvislosti s výkonom ich rôznych činností na území Slovenskej republiky, s dôrazom na ochranu trhu práce. Boli zavedené nové právne inštitúty, týkajúce sa kontroly pobytu cudzincov a ich vyhostovania, za podmienok rešpektovania slobody pohybu a pobytu osôb. Dosiahol sa súlad s Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná v oblasti unifikácie rodín a v oblasti pohybu a pobytu cudzincov. Nový zákon vytvoril legislatívnu základňu pre aproximáciu cudzineckého práva Slovenskej republiky s právom Európskej únie.

Nový zákon oproti predchádzajúcej právnej úprave, keď existoval krátkodobý pobyt, dlhodobý pobyt a trvalý pobyt, ustanovuje **prechodný pobyt**, **tolerovaný pobyt** a **trvalý pobyt**. Prechodne sa môže cudzinec zdržiavať na území Slovenskej republiky na základe víza alebo bez víza, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná alebo ak tak vyhlásila vláda Slovenskej republiky alebo na základe povolenia na prechodný pobyt.

Povolenie na prechodný pobyt môže policajný útvar po splnení zákonom ustanovených podmienok udeliť cudzincovi na základe žiadosti, a to na konkrétny účel.

Ide o nasledovné účely

1. podnikanie,
2. zamestnanie,
3. štúdium,
4. činnosť podľa osobitných programov alebo
5. zlúčenie rodiny.

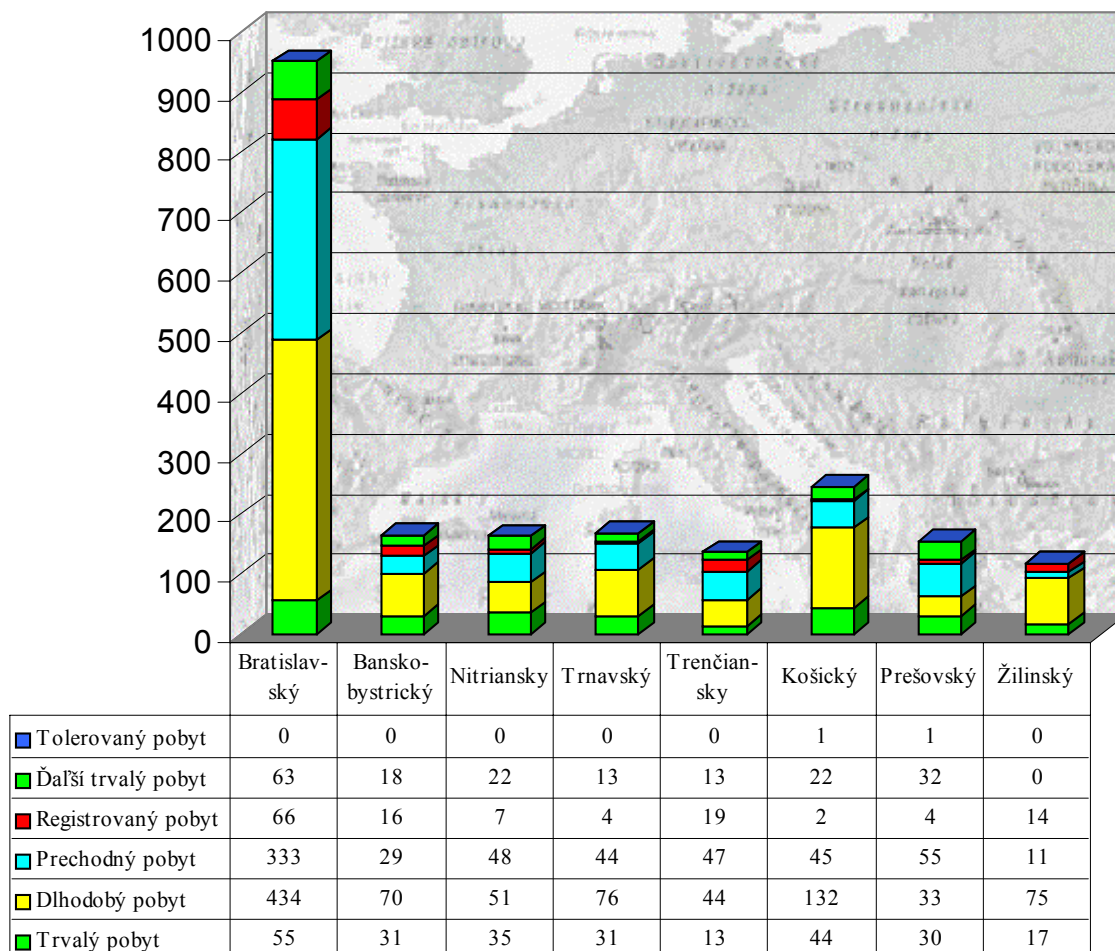
Povolenie na prechodný pobyt môže byť udelené najdlhšie na jeden rok. V prípade, že trvá účel pobytu a cudzinec splňa podmienky na pobyt, môže mu byť povolenie na pobyt obnovené podľa potrieb až na tri roky. Cudzincovi, ktorý úspešne podniká alebo má stále zamestnanie, môže byť za podmienok ustanovených zákonom, obnovené povolenie na pobyt na dobu neobmedzenú. Prechodný pobyt cudzincov na základe povolenia na pobyt je v oblasti unifikácie rodín v súlade s medzinárodnými zmluvami zabezpečujúcimi základné práva a slobody osôb, ako aj s predpismi a praxou štátov Európskej únie.

Novým právnym inštitútom v oblasti pobytu je tolerovaný pobyt, ktorý môže policajný útvar udeliť cudzincovi, ktorého nemožno z dôvodov taxatívne uvedených v zákone vyhostiť z územia Slovenskej republiky, cudzincovi, ktorému bolo poskytnuté na území Slovenskej republiky dočasné útočisko a cudzincovi, ktorému objektívny dôvod bráni vycestovať z územia Slovenskej republiky (napríklad z dôvodu hospitalizácie v nemocnici).

Oproti predchádzajúcej právnej úprave nový zákon rozšíril okruh osôb, ktoré majú právo na udelenie trvalého pobytu. Taktiež zaviedol nové inštitúty na predchádzanie tzv. "účelovým manželstvám", ktoré sú uzatvárané len s cieľom získať povolenie na trvalý pobyt. Ustanovenia upravujúce trvalý pobyt cudzincov na území Slovenskej republiky sú kompatibilné s právom Európskej únie a medzinárodnými zmluvami zabezpečujúcimi základné ľudské práva.

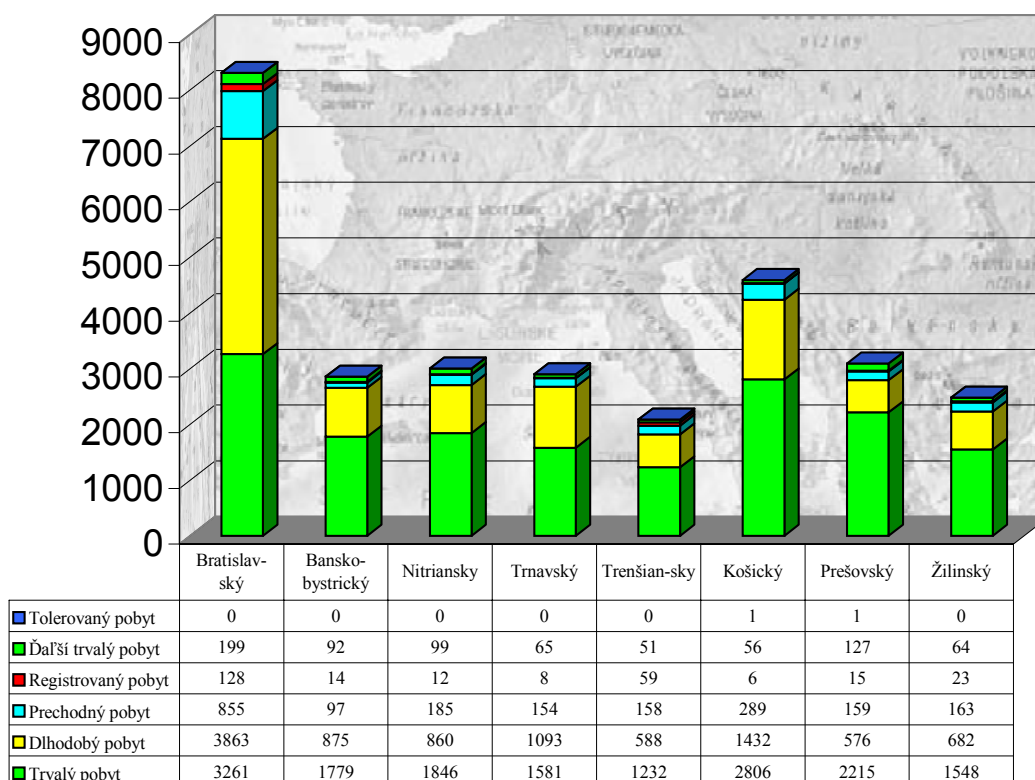
V súvislosti s plnením záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z Európskej dohody o pridružení uzatvorenej medzi Slovenskou republikou na strane jednej a Európskymi spoločenstvami na strane druhej sa novo definuje okruh osôb - občanov niektorého z členských štátov Európskej únie, ktorým sa vytvárajú nadštandardné podmienky v súvislosti s udelením povolenia na prechodný pobyt. Týka sa to cudzincov podnikajúcich na území Slovenskej republiky, ich kľúčových zamestnancov (vedúcich pracovníkov organizačných zložiek podniku, personalistov, manažérov apod.) a ich rodinných príslušníkov. Voľný vstup a pohyb osôb z členských štátov Európskej únie bude upravený novelou zákona až v čase integrácie Slovenskej republiky do Európskych štruktúr.

2.3.1 Prehľad nových povolených pobytov za 1. polrok 2002

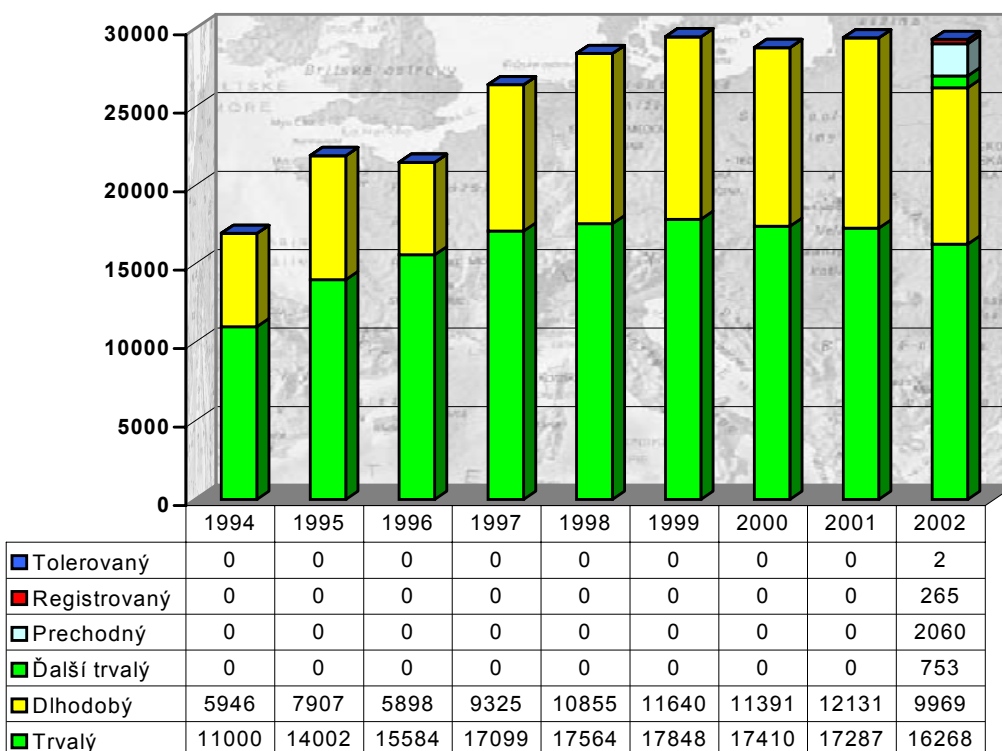
Ďalší trvalý - trvalý pobyt udelený podľa Z.č. 48/2002 Z.z., ktorý je účinný od 1.4.2002

2.3.2 Celkový stav povolených pobytov k 30.6.2002 v jednotlivých krajoch

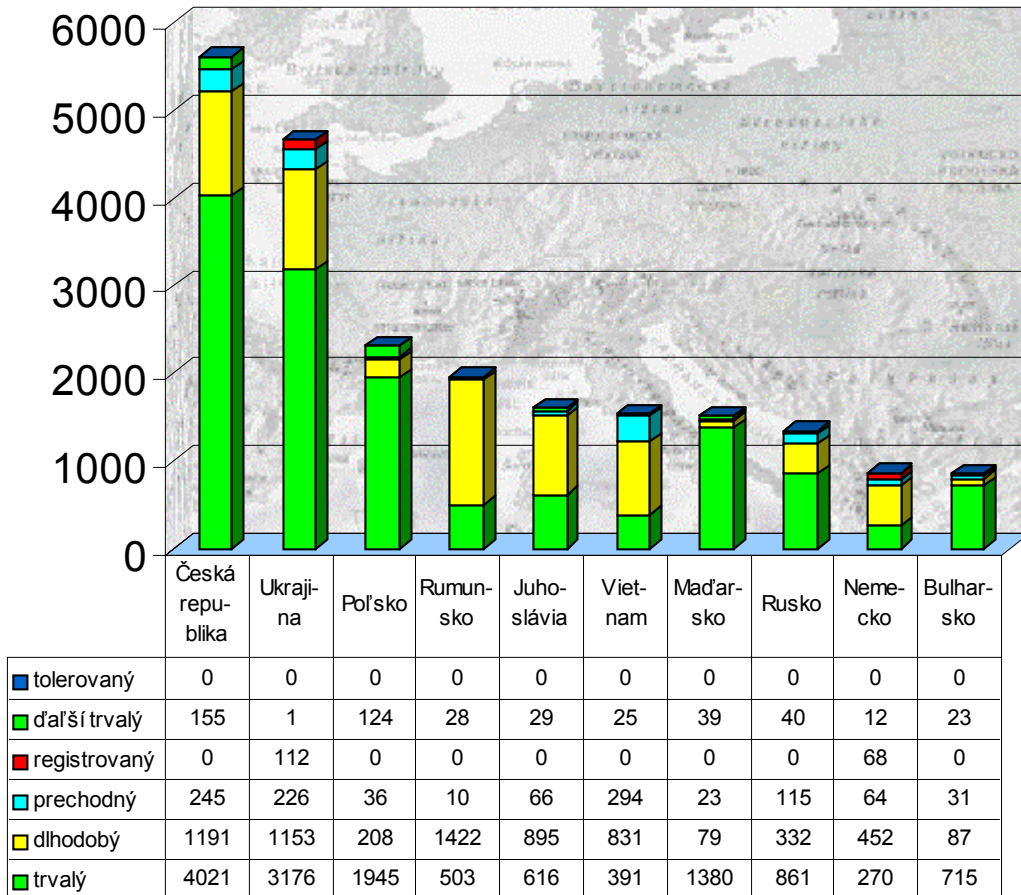
Ďalší trvalý - trvalý pobyt udelený podľa Z.č. 48/2002 Z.z., ktorý je účinný od 1.4.2002

2.3.3 Prehľad povolených pobytov na území Slovenskej republiky od roku 1994 do 30.6.2002

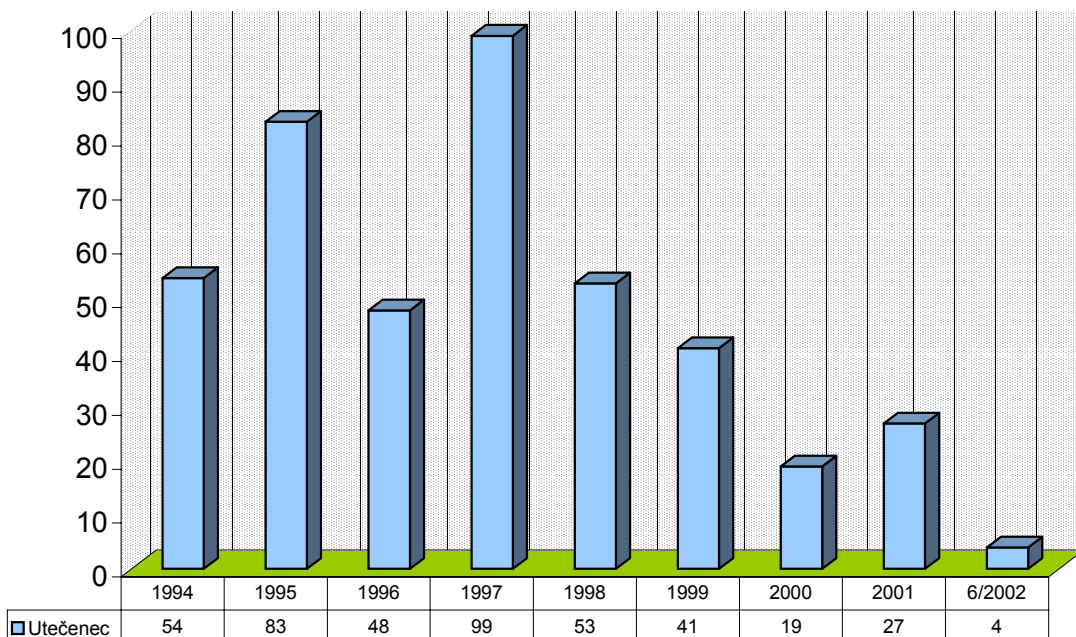
Ďalší trvalý pobyt - pobyt udelený podľa Z.č. 48/2002 Z.z., ktorý je účinný od 1.4.2002

2.3.4 Počty osôb s povoleným pobytom v SR podľa ich štátnej príslušnosti k 30.6.2002 (10 najsilnejších štátov)

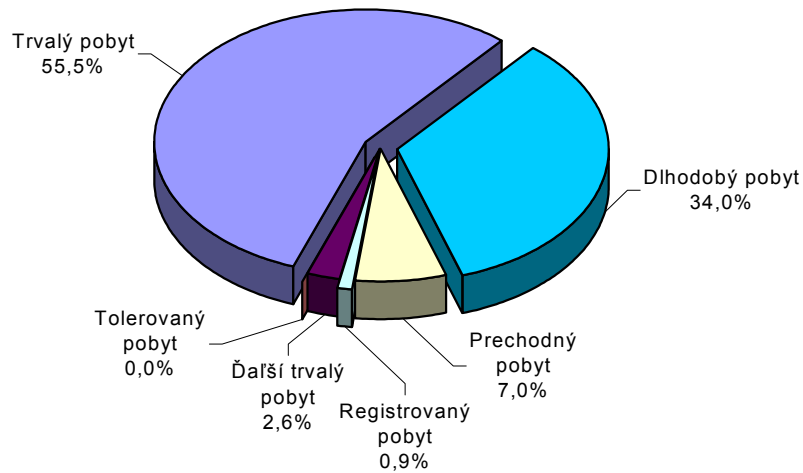

ďalší trvalý - trvalý pobyt udelený podľa Z.č. 48/2002 Z.z.

2.3.5 Počty osôb, ktorým bol priznaný štatút utečenca v jednotlivých rokoch a za 1.polrok 2002

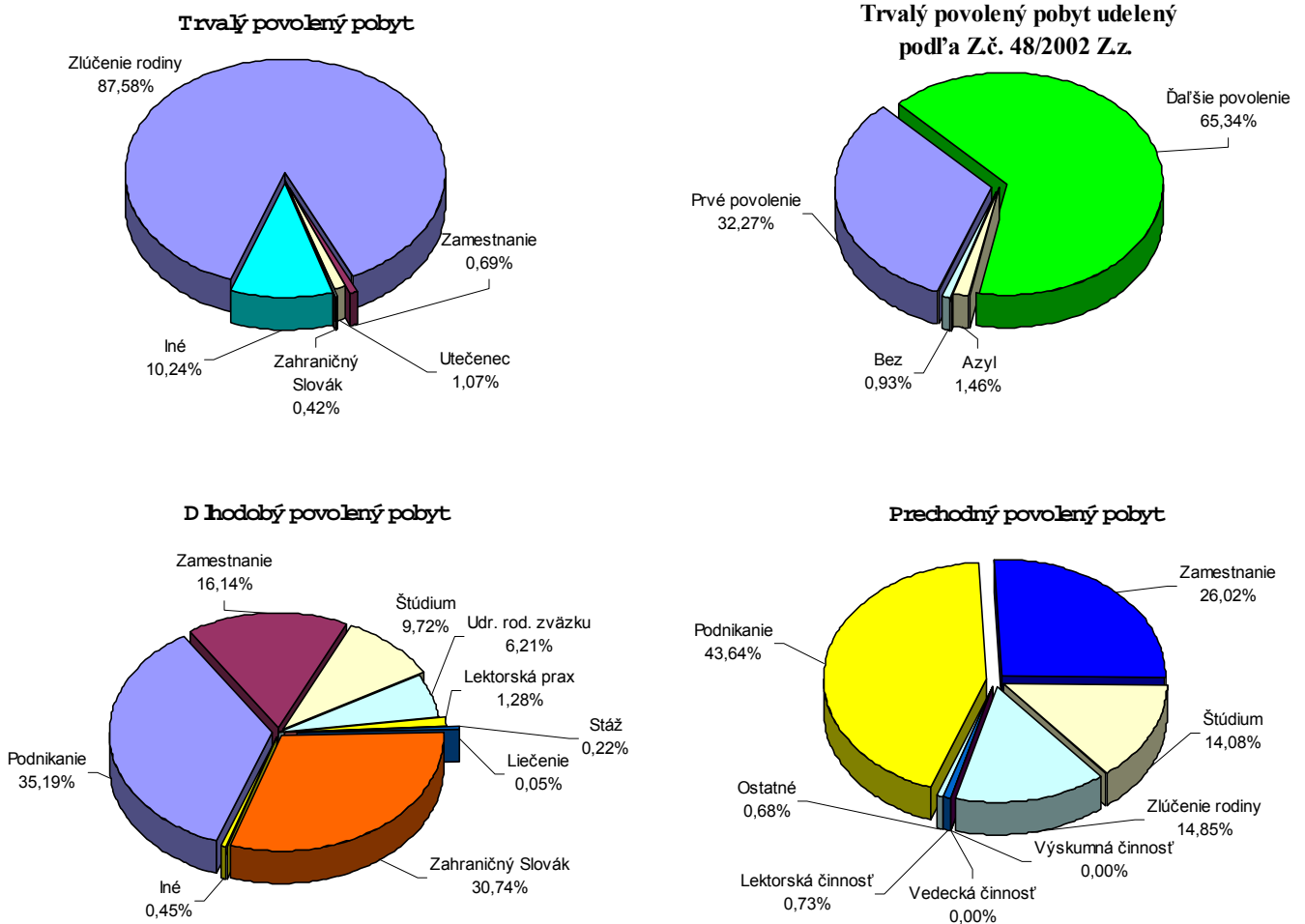

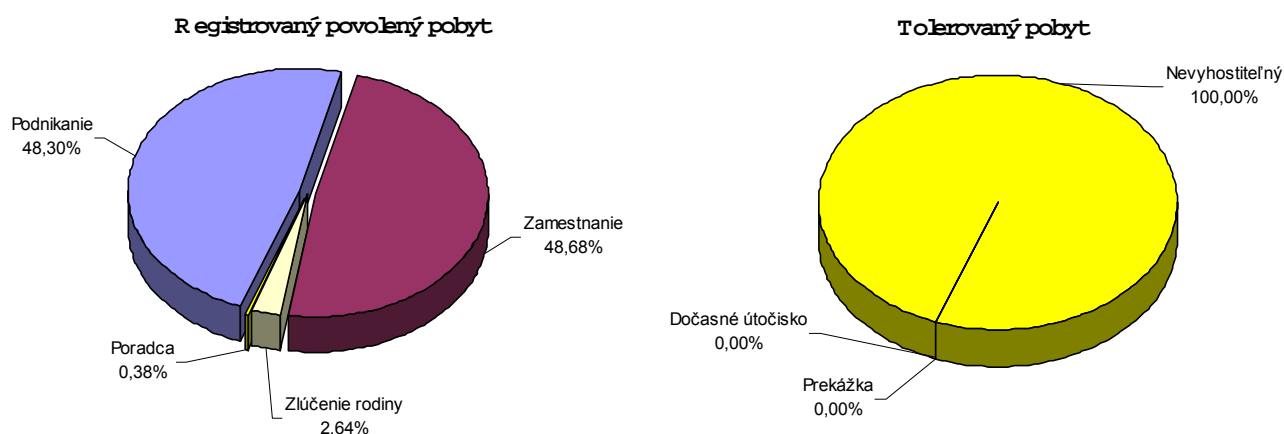
2.3.6. Podiel jednotlivých druhov pobytu na celkovom počte pobytov k 30.6.2002

Ďalší trvalý pobyt – trvalý pobyt udelený podľa Z. č. 48/2002 Z.z. platný od 1.4.2002

2.3.7 Štruktúra jednotlivých druhov pobytu podľa účelov

V uvedených kapitolách bol trvalý pobyt udelený podľa zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov uvádzaný ako ďalší trvalý pobyt a to z dôvodu, že tento právny inštitút je od predchádzajúcej právnej úpravy odlišný svojou vnútornou štruktúrou t.j. účelmi, pre ktoré je využívaný, preto je aj vo všetkých grafoch znázornený odlišne. Celkový počet trvalých pobytov je rovný súčtu trvalých pobytov a ďalších trvalých pobytov.

3. NELEGÁLNA MIGRÁCIA

3.1. Všeobecná časť

Pri nelegálnej migrácii, z vnútroštátneho, ako i z medzinárodného hľadiska môžeme zhodne konštatovať, že nekontrolovateľné migračné pohyby predovšetkým osôb tretích štátov sú momentmi, ktoré inklinujú k ohrozeniu celkovej stability a harmonického vývoja štátov, ako i vzťahov medzi nimi. Veľké migračné vlny prinášajú so sebou i radikalizáciu politickej scény, občianskych nálad, sociálno-ekonomické problémy a rad iných, závažných rizikových faktorov, ako je napr. medzinárodná kriminalita /drogy, zbrane, pašovanie osôb, terorizmus, tzv. pranie špinavých peňazí, fiktívne firmy k zamestnávaniu cudzincov, organizovaná kriminalita a pod./. Nelegálnu migráciu je možné zaradiť na základe jej negatívnych dopadov na globálnu bezpečnostnú situáciu medzi závažné formy organizovanej trestnej činnosti. V súčasnej dobe by bolo však nepresné jej úplné vyselektovanie ako samostatnej trestnej činnosti a taktiež by bolo skresľujúce ju zaradiť len ako súčasť určitých foriem závažnej organizovanej trestnej činnosti.

V priebehu rokov 1996 - 2001 došlo v oblasti legálnej a nelegálnej migrácie cudzincov k viacerým zásadným zmenám. Ide predovšetkým o zmeny z hľadiska podstatne zvýšeného počtu migrujúcich cudzincov hlavne z ekonomicky slabších alebo vojensko-politicky nestabilných krajín. Jedná sa prevažne o cudzincov pochádzajúcich z Ázie, niektorých štátov bývalého ZSSR a balkánskych štátov.

Situácia na štátnej hranici Slovenskej republiky sa v roku 1998 vyznačovala dynamickým nárastom *tlaku nelegálnych migrantov na štátnu hranicu* *) Slovenskej republiky, hlavne z juhu a východu. Potvrdil sa predpoklad, že nelegálne migračné pohyby cez územie Slovenskej republiky budú vykazovať narastajúci trend, ako dôsledok nestabilnej situácie na Balkáne a v niektorých ázijských krajinách, nízkej výkonnosti ekonomík niektorých východoeurópskych a ázijských štátov a z toho vyplývajúcich sociálnych problémov. V súčasnosti tento narastajúci trend nelegálnych migračných pohybov výrazne ovplyvňuje boj proti terorizmu, ktorého útoky zaznamenali nesmiernu intenzitu. V tej súvislosti sa v priebehu roka 2001 výrazne zvýšila migrácia príslušníkov Afganistanu, ktorá pretrváva aj v 1. polroku 2002.

Slovenská republika z hľadiska smerovania nelegálnych migračných pohybov sa naďalej radí medzi krajiny tranzitné. Prevažná väčšina nelegálne migrujúcich osôb nemá záujem zotrvať na našom území. Ich cieľom je dostať sa cez Rakúsko alebo Českú republiku do Spolkovej republiky Nemecko, prípadne do iného štátu západnej Európy. Tieto krajiny hľadajú riešenia svojej migračnej politiky na národnej úrovni. Riešenia sa prejavujú v sprísňovaní migračných zákonov, rozširovaním zoznamov tzv. bezpečných krajín pôvodu a bezpečných krajín azylu, uzatváraním dvojstranných zmlúv o vzájomnom zamestnávaní s časovým obmedzením a ďalších opatreniach, ktoré obmedzujú nelegálne migračné prúdy. **Z toho vyplýva, že sa tieto prúdy výrazne spomaľujú a časť migrantov sa pokúša o nelegálne prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky aj niekoľko krát za sebou. Tento jav možno nazvať **druhotnou nelegálnou migráciou**, ktorá výrazne zvyšuje celkové číselné hodnoty charakterizujúce tlak na štátnu hranicu. V súčasnosti sa úrad intenzívne venuje číselnému**

*) Pod pojmom „tlak nelegálnych migrantov na štátnu hranicu“ sa rozumie počet zistených aj nezistených osôb, ktoré nelegálnym spôsobom prekročili, alebo sa neúspešne pokúsili (aj viacnásobne) prekročiť štátnu hranicu Slovenskej republiky v oboch smeroch.

vyhodnoteniu druhej migrácie, čím sa zvýši objektivita predkladaných štatistických údajov.

Nelegálni migranti pochádzajú v prevažnej miere z ekonomicky slabších krajín, sú bez finančných prostriedkov, ide o sociálne odkázané skupiny osôb a práve tieto sa dopúšťajú na území našej krajiny rôznej protispoločenskej činnosti (od priestupkov až po závažnú trestnú činnosť), ktorá je pre nich zdrojom obživy. Nelegálna migrácia sa v dôsledku sprísnenia regulačných opatrení pri udeľovaní víz a povoľovaní vstupu priamo na hraničných priechodoch prejavuje snahou cudzincov o preniknutie na naše územie falšovaním cestovných dokladov, víz, voucherov, pozvaní na súkromnú návštevu alebo na služobné rokovanie.

Na tejto závažnej situácii sa v značnej miere podieľajú i medzinárodne organizované prevádzачské organizácie, ktoré za vysoké sumy ponúkajú nelegálnu prepravu migrantov z domovského do cieľového štátu.

Získané informácie nasvedčujú tomu, že prevádzачské organizácie uskutočňujú prepravu nelegálnych migrantov cez štátnu hranicu v intervaloch 3-5 dní, pričom nie sú ojedinelé prípady nelegálnych prechodov aj každý deň. Porovnaním odhalených prípadov je možné konštatovať, že väčšina akcií prevádzачov bola úspešná, počet prevedených osôb je asi trojnásobok počtu zadržaných.

Roky 1998, 1999 a 2000 z celoslovenského hľadiska sú považované za prelomové v činnosti hraničnej a cudzineckej polície. V týchto rokoch bol zistený a zaznamenaný vysoký nárast riešených nelegálnych migrantov predovšetkým na štátnej hranici s Českou republikou v roku 1998, Ukrajinou v roku 1999 a 2000 a Rakúskom v priebehu roka 2001. Čo sa týka legislatívnych a organizačných zmien je na mieste 1. polrok v roku 2002 označiť tiež za prelomový, vytyčujúci nové perspektívy služby hraničnej a cudzineckej polície.

Prelomovým je rok 2002 vykonanými organizačnými zmenami, ale hlavne prijatými legislatívnymi zmenami. Nový zákon č. 48/2002 o pobyte cudzincov, ktorý nadobudol účinnosť 1.4.2002 je výrazným pokrokom a udáva nové smery pôsobenia vo všetkých oblastiach činností služby hraničnej a cudzineckej polície nelegálnu migráciu nevynímajúc.

Roky 1999 a 2000 sú charakteristické tým, že nastáva posun nelegálnych migračných prúdov cez východnú hranicu a zvyšuje sa počet trestných činov spáchaných cudzincami. V priebehu roka 2001 a 1. polroka 2002 sa potvrdili predpoklady, že nelegálne migračné pohyby cez územie SR budú vykazovať stále vysoký trend.

Slovenská republika je „nárazníkovým“ štátom medzi členskými štátmi Schengenskej dohody a rizikovými oblasťami sveta, ktoré sú dlhodobo zdrojom emigrácie smerom do Európy. Slovenská republika novou právnou úpravou reaguje na aktuálny a predpokladaný vývoj imigrácie. Je potrebné vziať do úvahy, že len právna úprava vstupu a pobytu cudzincov k riešeniu imigrácie cudzincov nestačí. Táto úprava je len súčasťou systému opatrení v regulácii migrácie. Tento systém je tvorený právnou úpravou podmienok zamestnania a podnikania cudzincov, medzinárodnými dohodami o spolupráci na štátnych hraniciach a o readmisii, vízovou politikou, dohodami o regulácii prívihu zahraničných pracovníkov na trh práce a účinná ochrana štátnej hranice proti nelegálnemu vstupu na územie Slovenskej republiky.

3.2. Prevádzacstvo a prevádzané osoby v nelegálnej migrácii

Na základe vývoja bezpečnostnej situácie v oblasti nelegálnej migrácie vydal minister vnútra SR rozkaz o zabezpečení plnenia úloh a realizačného projektu koncepcie služby hraničnej a cudzineckej polície v perspektíve zapojenia SR medzi štáty Schengenskej dohody – ochrana vonkajšej hranice EU č. 47/1999, z ktorého vyplynuli pre službu hraničnej polície a službu cudzineckej polície úlohy s cieľom skvalitniť činnosť v oblasti odhaľovania, potlačania a zabraňovania nelegálnej migrácie.

Dňa 17.7.2001 bola Dr. Guy LE QUEUX vypracovaná expertízna správa o účinnosti systému ochrany tzv. „zelenej hranice“ štátov medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou, ktorá je ponímaná ako budúca vonkajšia hranica Schengenu a z ktorej vyplýva odporúčanie vytvoriť Národnú jednotku boja proti nelegálnej migrácii rovnakého typu ako je Národná protidrogová jednotka. Je tým sledované, aby úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru nadobudol národné, európske a medzinárodné uznanie. Na Slovensku je nevyhnutné boj proti ilegálnej migrácii povzniesť na tú istú úroveň, ako boj proti drogám.

Uznesením vlády SR č.702 zo dňa 18. 7. 2001 bola ministrom a ostatným ústredným orgánom štátnej správy SR uložená úloha v rámci svojej kompetencie vytvoriť podmienky na budovanie administratívnych potrieb a nových inštitúcií súvisiacich s implementáciou práva EÚ a zabezpečiť prijatie nových zamestnancov potrebných na zabezpečenie uvedenej úlohy v súlade so špecifikovanými potrebami a počtami osôb.

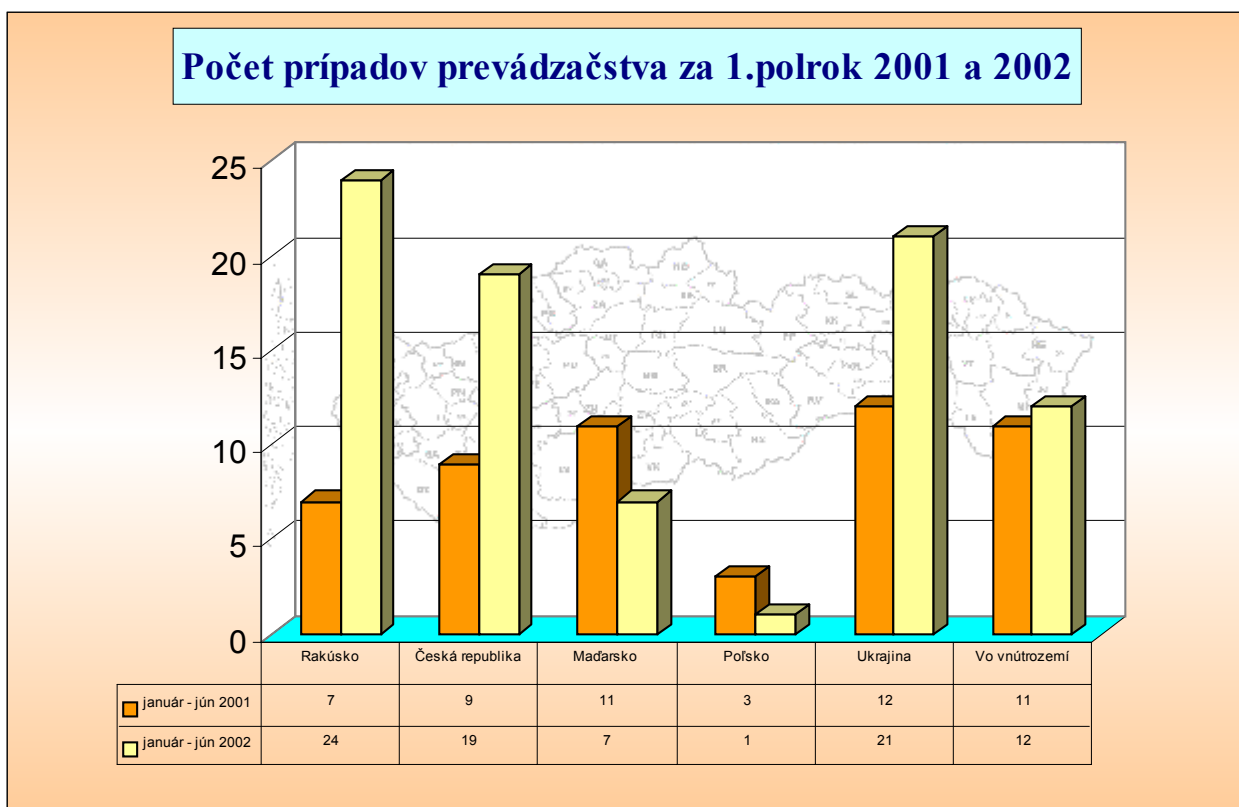
Zámerom zriadenia Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru je, aby bola táto jednotka výkonným, analytickým, organizačným, koordinačným a koncepčným pracoviskom ÚHCP P PZ v oblasti boja proti nelegálnej migrácii a inej cezhraničnej trestnej činnosti v podmienkach rezortu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Úlohou tejto jednotky je odhaľovanie, dokumentovanie a predchádzanie trestnej činnosti spojenej s nelegálnou migráciou a inou cezhraničnou trestnou činnosťou s pôsobnosťou na celom území Slovenskej republiky. Rozsah tejto trestnej činnosti je od jednotlivých prípadov nelegálnej migrácie v rámci Slovenskej republiky, až po medzinárodne organizovanú trestnú činnosť organizátorov ako aj vykonávateľov prepravy osôb, ubytovateľov, prípadne zamestnávateľov nelegálnych migrantov.

V záujme zrýchlenia, zefektívnenia a potreby vyššej kvality dokumentovania trestnej činnosti spojenej s nelegálnou migráciou na základe platných noriem a interných predpisov a získaných praktických skúseností je predpokladané aj poverenie policajtov na vykonávanie trestného konania v rámci Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru. Týmto krokom je vytvorený predpoklad okamžitého „sprocesňovania“ dokumentovania trestnej činnosti.

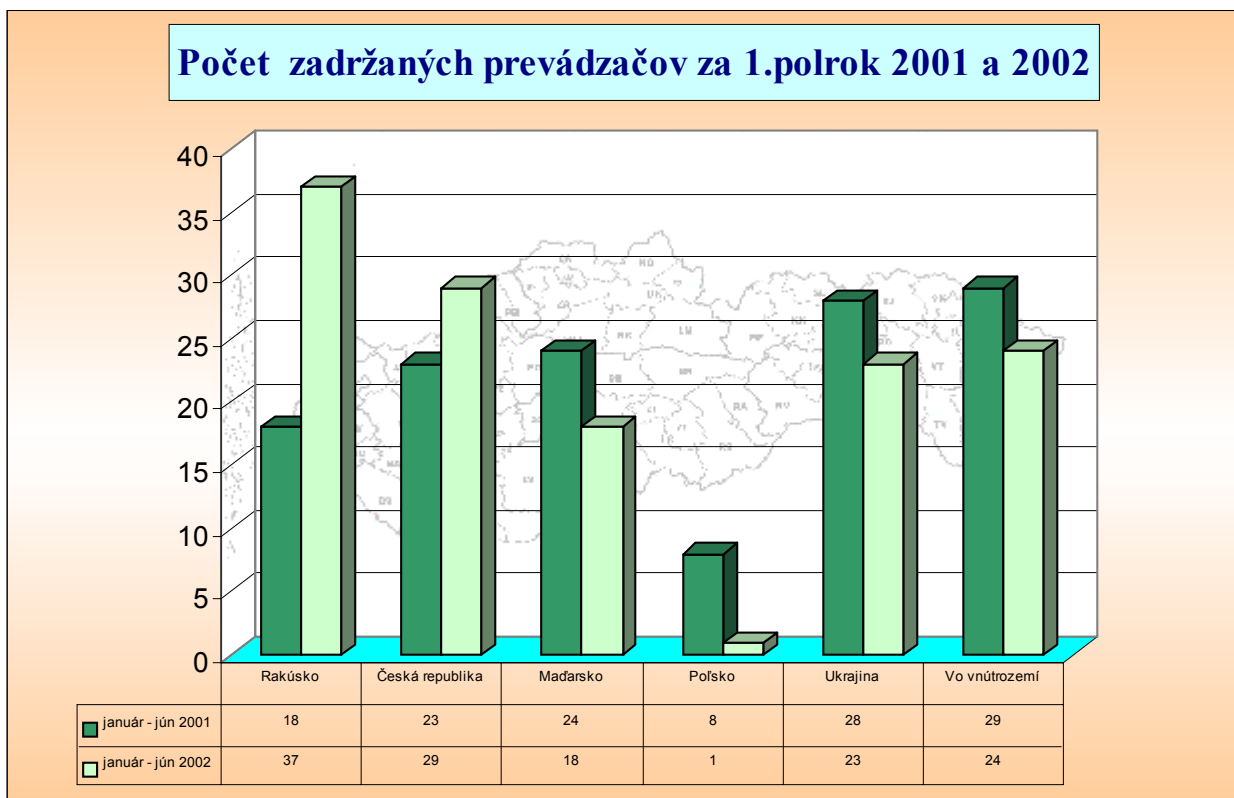
Vytvorením a samotným zameraním Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru bolo naplnené odporúčanie expertíznej správy o účinnosti ochrany štátnej hranice medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou a čiastočné splnenie Uznesenia vlády SR č.702 zo dňa 18. 7. 2001.

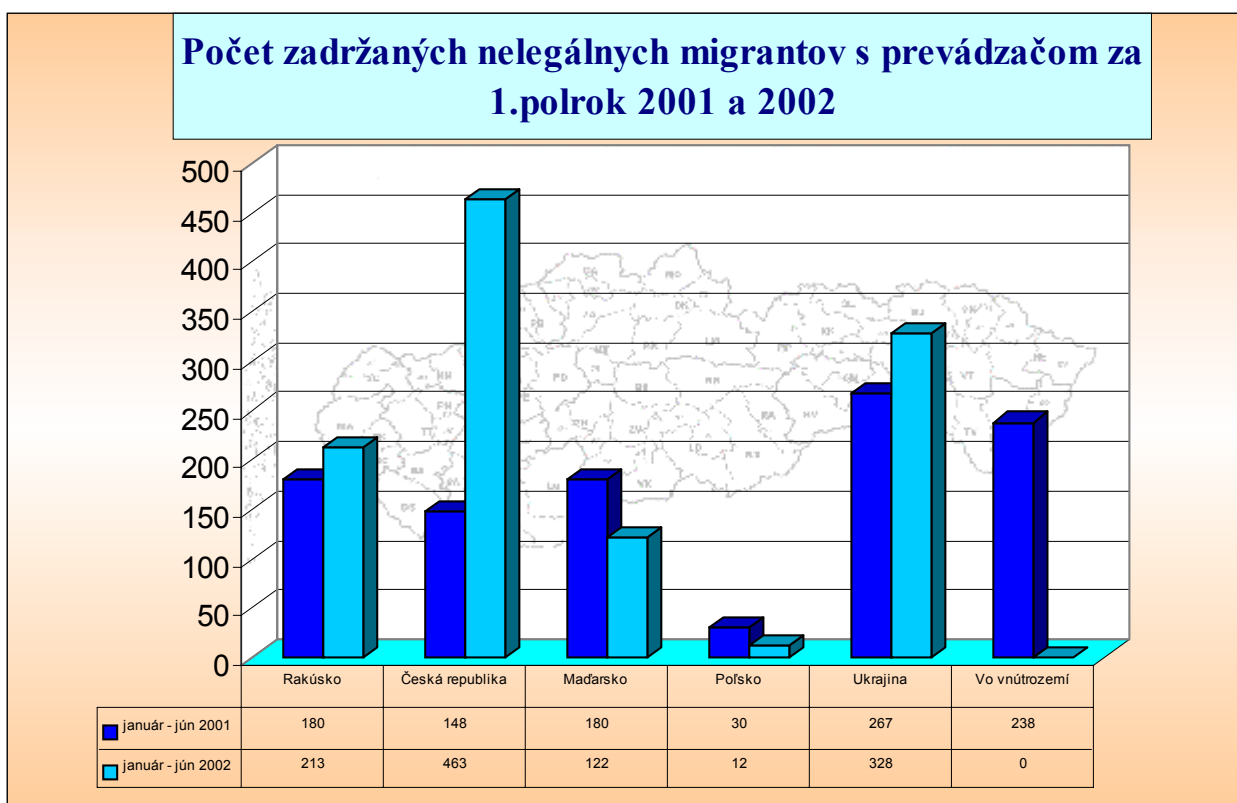
V kapitolách **3.2.1.** až **3.2.3.** sú uvedené štatistické údaje za 1.polrok 2001 a 1.polrok 2002 spracované v grafoch, prevzaté z evidencie *Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii*, charakterizujúce len prípady zadržaných prevádzáčov (s nelegálne migrujúcimi osobami), ktorí boli odovzdaní orgánom činným v trestnom konaní.

3.2.1 Počet prípadov prevádzachtva za prvý polrok 2001 a 2002

3.2.2 Počet zadržaných prevádzáčov za 1. polrok 2001 a 2002

3.2.3 Počet zadržaných nelegálnych migrantov s prevádzkačom za 1. polrok 2001 a 2002**3.2.4. Analýza prevádzkačstva a nelegálnej migrácie**

Operatívnymi zložkami Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru sú v činnosti prevádzkačských organizácií, ktoré sa podieľajú na prevádzaní osôb zaznamenané zmeny v kvalite ich činnosti. Výrazným spôsobom sa zvýšila ich profesionalita, úroveň vzájomného konšpiratívneho spojenia skupín spolupracujúcich na jednotlivých úsekoch štátnych hraníc, ako i koordinácia činnosti pri prevádzaní osôb cez štátne hranice mimo hraničné priechody. Pri prevádzaní používajú moderné dopravné, spojovacie a iné technické prostriedky. Využívajú všetky možnosti k preprave migrantov, ako cez „zelenú hranicu“ pešo, tak i v úkrytoch rôznych dopravných prostriedkoch. V taktike prevádzkačov, ako i vo formách a metódach prevádzania bolo zistené, že:

- prevádzkačské akcie sú vopred veľmi dobre naplánované a zorganizované
- prevádzkači získavajú k spolupráci občanov žijúcich v blízkosti štátnych hraníc, na vysokej úrovni si mapujú spôsob zabezpečenia štátnych hraníc, hliadkovú činnosť základných útvarov hraničnej a cudzineckej polície Policajného zboru a pod.

Po vykonaní dôkladnej analýzy môžeme konštatovať, že formy a metódy prevádzkačskej činnosti sa neustále zdokonaľujú. Nelegálne prekročenia štátnej hranice bez využitia prevádzkača sa vyskytujú len ojedinele, vzhľadom k tomu, že migranti si uvedomujú, že pri neznámych pomeroch na štátnej hranici majú len minimálnu šancu na prechod štátnej hranice. Veľký počet nelegálnych migrantov, zaistených v blízkosti štátnych hraníc, ako i vo vnútrozemí, bez priamej prítomnosti prevádzkača, svedčí o tom, že migranti sa po našom území pohybujú bez organizovanej pomoci.

Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii v období posledných mesiacoch zaznamenáva častejšie nelegálne prechody štátnej hranice do Rakúska bez prítomnosti prevádzkača. Začína to byť nový fenomén, s ktorým sa musíme vysporiadať. Operatívno-

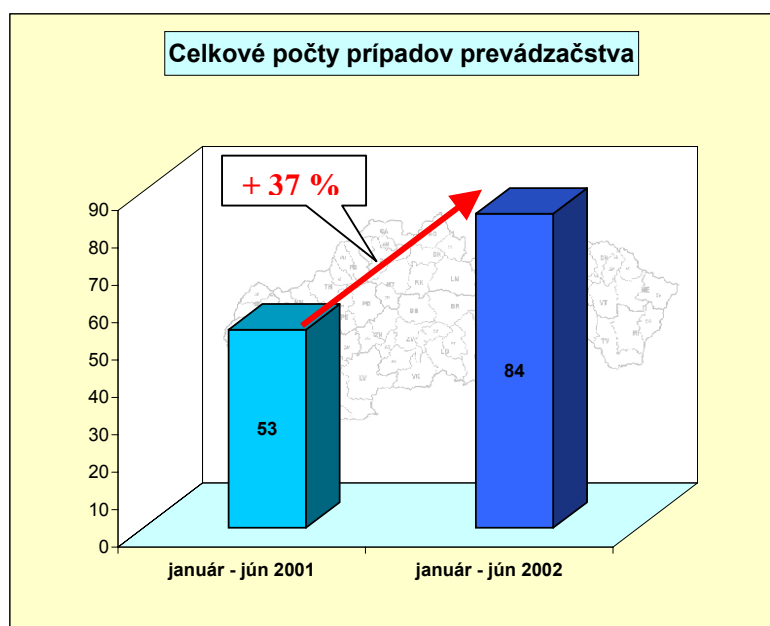
pátracou činnosťou bolo zistené, že v takýchto prípadoch sa väčšinou jedná o nelegálnych migrantov, ktorí sa už za pomoci prevádzčača raz, resp. niekoľkokrát pokúsili o nelegálne prekročenie štátnej hranice a boli policajnými orgánmi zadržaní. Následne boli prevezení do záchytného utečeneckého tábora v Adamove-Gbeloch, odkiaľ sa pokúsili o nelegálny prechod štátnej hranice už i bez prevádzčača.

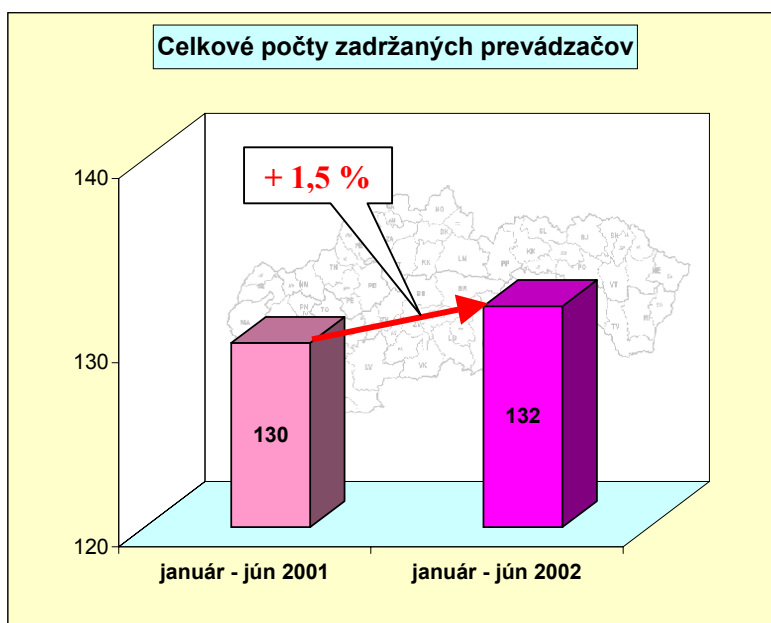
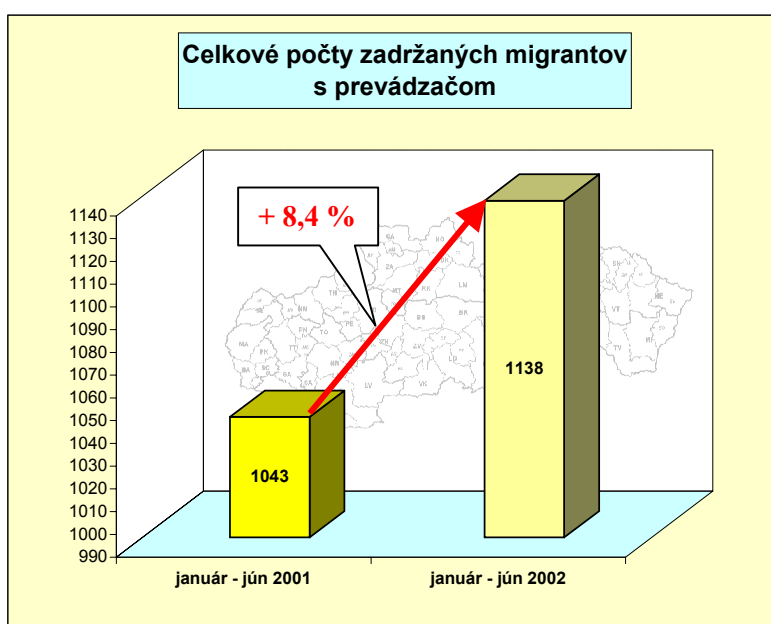
Zložitá a komplikovaná situácia z pohľadu nelegálnej migrácie je i na Východnom Slovensku, na slovensko-ukrajinskej štátnej hranici. Problém je v neprehľadnom hornatom teréne v ktorom je ťažké efektívne použiť dostupné technické prostriedky na monitorovanie a ochranu štátnej hranice a problém vychádzajúci zo sociálnej sféry – vysoká nezamestnanosť obyvateľstva žijúcom v tomto teritóriu, z čoho vyplýva spolupráca celých obcí s prevádzčačmi, čo v značnej miere sťažuje zadržanie nelegálnych migrantov, prevádzčačov, vyšetrovanie, dokazovanie a dokumentovanie trestného činu policajnými orgánmi Slovenskej republiky.

Druhý polrok 2001, vzhľadom na vzniknutú vojensko-politickú situáciu v Afganistane po teroristických útokoch na USA z 11.9.2001, bol v znamení prílivu nelegálnych migrantov na naše územie predovšetkým zo štátov tohto regiónu. Taktiež i možnosť potenciálneho vojnového konfliktu medzi Indiou a Pakistanom malo za následok zvýšenie počtu nelegálnych migrantov, ktorých domovským štátom je India.

Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru prijal v roku 2001 príslušné opatrenia vo zvýšenej miere na slovensko-ukrajinskej hranici, kde sa očakával najväčší tlak zo strany nelegálnych migrantov prostredníctvom tzv. ázijskej cesty, ako i na základe niekoľkoročného sledovania vývoja tlaku na slovensko-ukrajinskej hranici. Tejto časti štátnej hranice bola venovaná zvýšená pozornosť aj z vyššie uvedených dôvodov, ktoré mali za následok, že medzinárodné prevádzčačské organizácie zaznamenali kvalitu vykonaných opatrení na slovensko-ukrajinskej hranici a svoje aktivity presunuli i na tzv. Balkánsku cestu, čo spôsobilo i značný tlak nelegálnych migrantov na slovensko-maďarskú hranicu.

3.2.4.1 Celkové počty prípadov prevádzčačstva

3.2.4.2 Celkové počty zadržaných prevádzzačov**3.2.4.3 Celkové počty zadržaných migrantov a prevádzzačom**

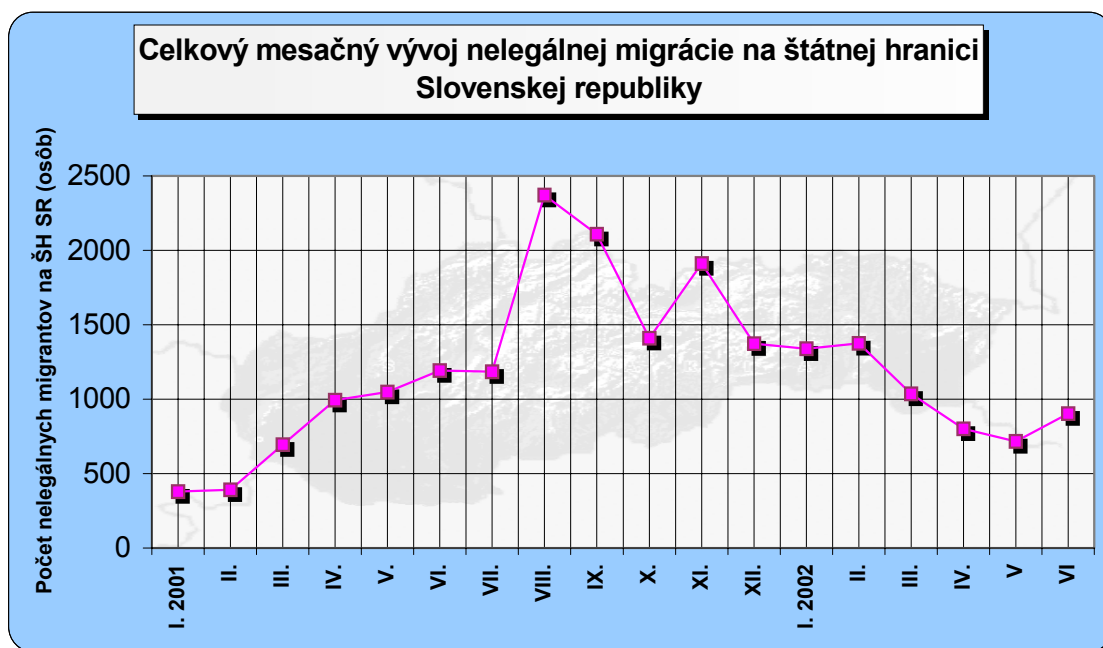
Analýzou štatistických údajov NJBPNM v kapitole 3.2.4.1 porovnaním 1. polroku 2001 a 1. polroku 2002 sa zvýšil **celkový počet prípadov prevádzzačstva** z **53** na **84** prípadov čo je **nárast o 37 %**. V kapitole 3.2.4.2 porovnaním polrokov mierne stúpol **počet zadržaných prevádzzačov** zo **130** na **132**, t.j. **o 1,5 %**. V kapitole 3.2.4.3 sú graficky znázornené **celkové počty zadržaných nelegálnych migrantov s prevádzzačom** za 1. polrok 2002 oproti 1. polroku 2001 tento počet vzrástol z **1043** na **1138** čo je **vzostup o 8,4 %**.

Z uvedeného porovnania štatistických údajov je vidno, ako dokážu medzinárodné i domáce prevádzzačské organizácie pohotovo reagovať na situáciu zvýšenia ochrany štátnej hranice, resp. na presunutie síl a prostriedkov.

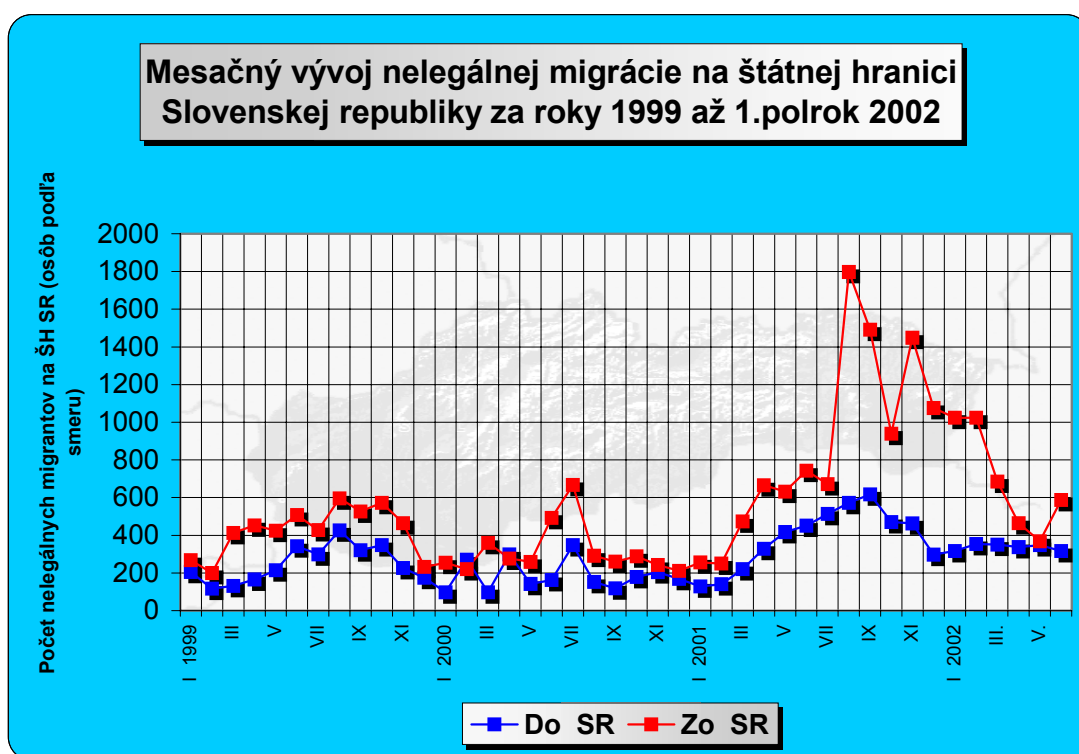
3.3. Tlak nelegálnych migrantov na štátnu hranicu

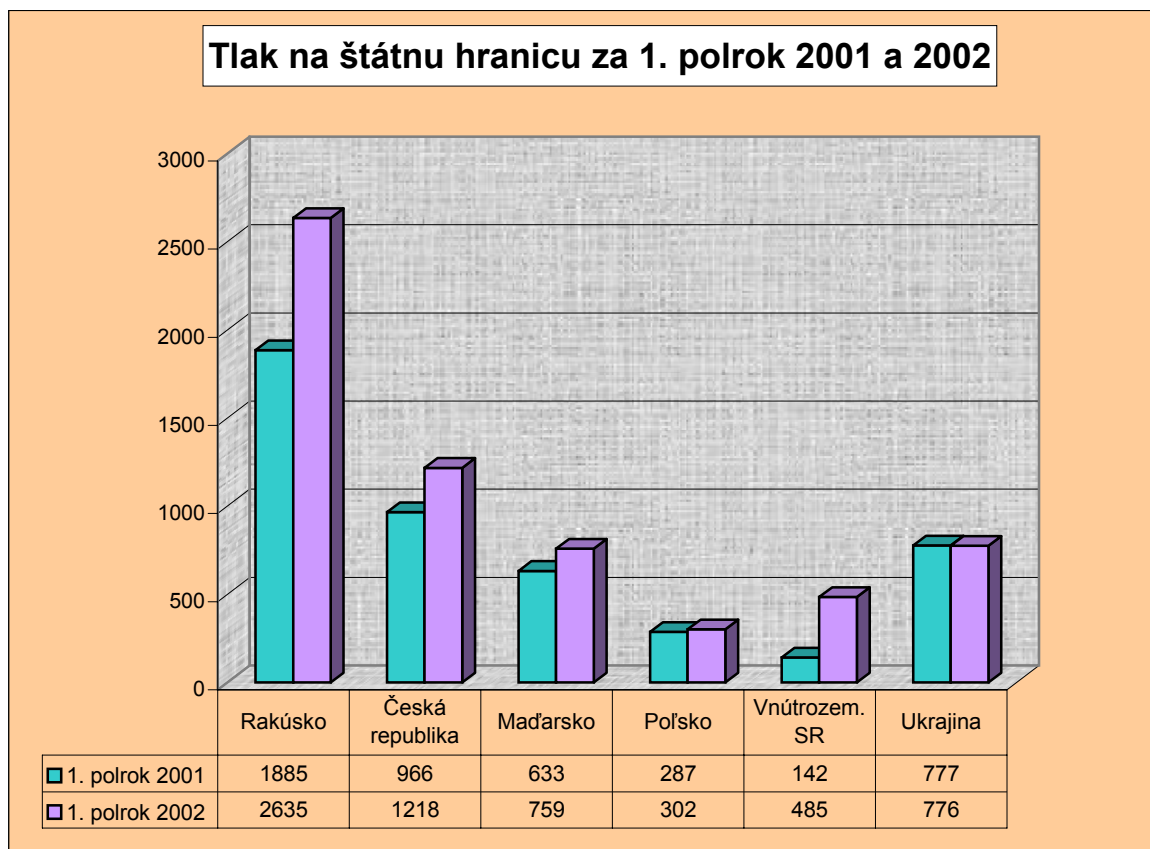
Štatistické údaje v tejto kapitole sú zozbierané, evidované a spracovávané na *oddelení systémov a informácií úradu* z podkladov zo základných útvarov podriadených úradu.

3.3.1. Mesačný vývoj nelegálnej migrácie na štátnej hranici Slovenskej republiky

3.3.2. Prehľad tlaku nelegálnych migrantov na štátnu hranicu Slovenskej republiky podľa úsekov so susednými štátmi

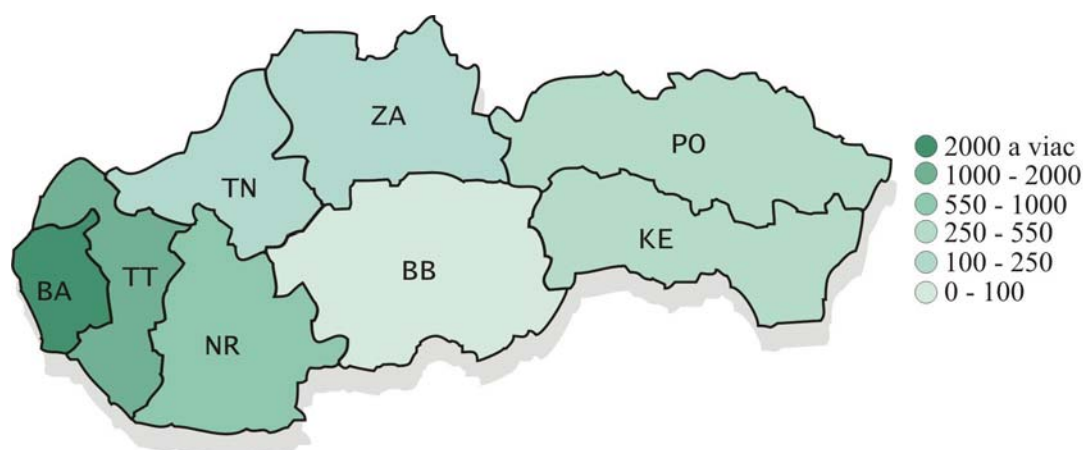
Analýzou údajov zobrazených v uvedenom grafe prehľad tlaku nelegálnych migrantov na štátnu hranicu Slovenskej republiky je zrejmé, že tlak nelegálnych migrantov za 1. polrok 2002 sa zvýšil oproti 1. polroku 2001 a to nasledovne podľa hraníc so susednými štátmi:

1. Rakúsko + 750 osôb = nárast o 28,47 %
2. Česká republika + 252 osôb = nárast o 20,69 %
3. Maďarsko + 126 osôb = nárast o 16,60 %
4. Poľsko + 15 osôb = nárast o 4,97 %
5. Vnútrozemie SR **+ 343 osôb = nárast o 70,73 %**
6. Ukrajina -1 osoba = pokles o 0,13 %

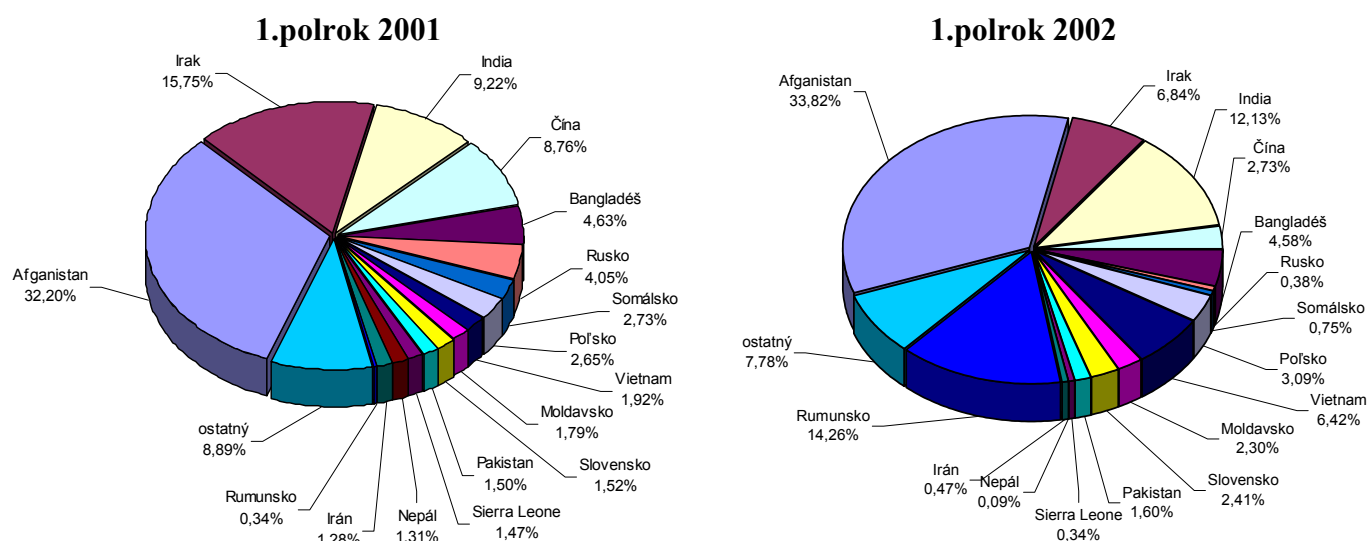
Z uvedených údajov je možné konštatovať **najvyšší nárast počtu nelegálnych migrantov vo vnútrozemí SR**, mierny nárast na štátnej hranici s Rakúskom, Maďarskom, Poľskom a takmer stagnujúci stav na štátnej hranici s Ukrajinou. Celkovo za 1. polrok 2002 oproti 1. polroku 2001 vzrástol počet nelegálnych migrantov z 4690 na 6175 t.j. **o 1485 osôb čo je celkový nárast oproti 1. polroku 2001 o 24,05 %**.

Pri vyhodnotení celkovej bezpečnostnej situácie na štátnej hranici slovenskej republiky so susednými štátmi je však treba brať do úvahy vysokú mieru latencie nelegálnej migrácie. Z uvedeného dôvodu je možné vykonať analýzu len evidovaných údajov, ktorá sa však úplne do detailov nezhoduje so skutočnou situáciou v oblasti nelegálnej migrácie, no na druhej strane poskytuje z časti vysoko reálny obraz skutočnosti, z ktorého je možné skonštatovať jej vývoj a efektívne využívať sily a prostriedky v riadiacej činnosti služby hraničnej a cudzineckej polície.

3.3.3. Tlak nelegálnych migrantov na štátnu hranicu podľa jednotlivých krajov

3.3.4. Štátna príslušnosť zistených nelegálnych migrantov

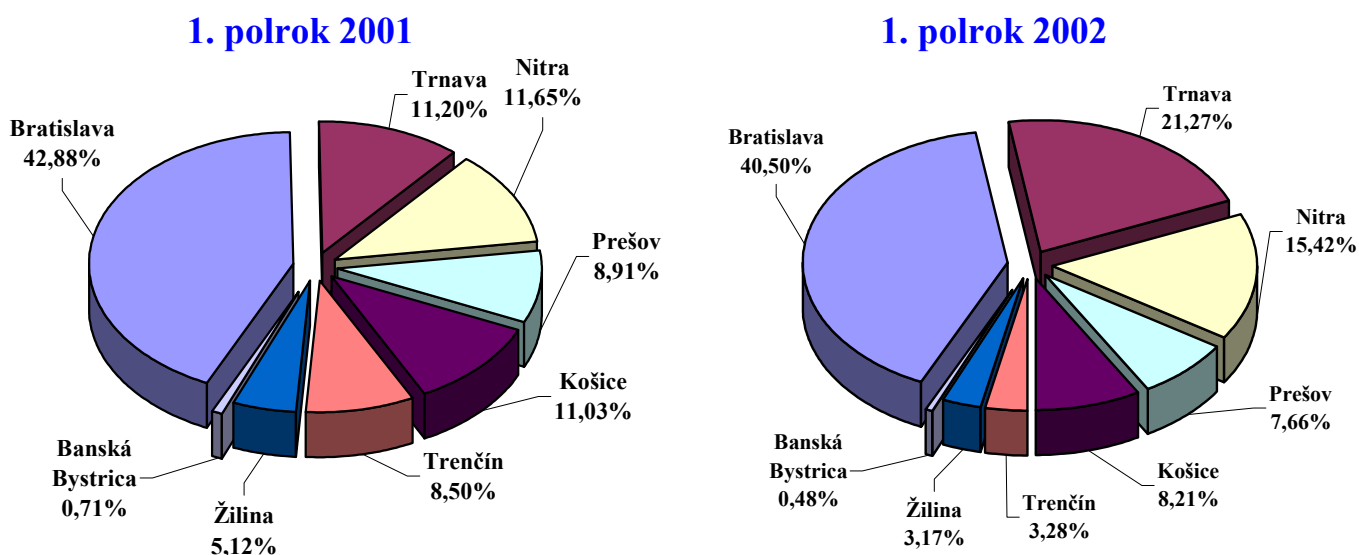

Z uvedených údajov je zrejmé, že medzi nelegálnymi migrantami je najviac osôb so štátnou príslušnosťou Afganistanu za vyhodnocované polroky tvoria takmer zhodné percento všetkých nelegálnych migrantov. V 1. polroku 2002 je badateľný nárast podielu Rumunských štátnych príslušníkov oproti 1. polroku 2001, taktiež nárast občanov Indie a dosť výrazný pokles občanov Iraku.

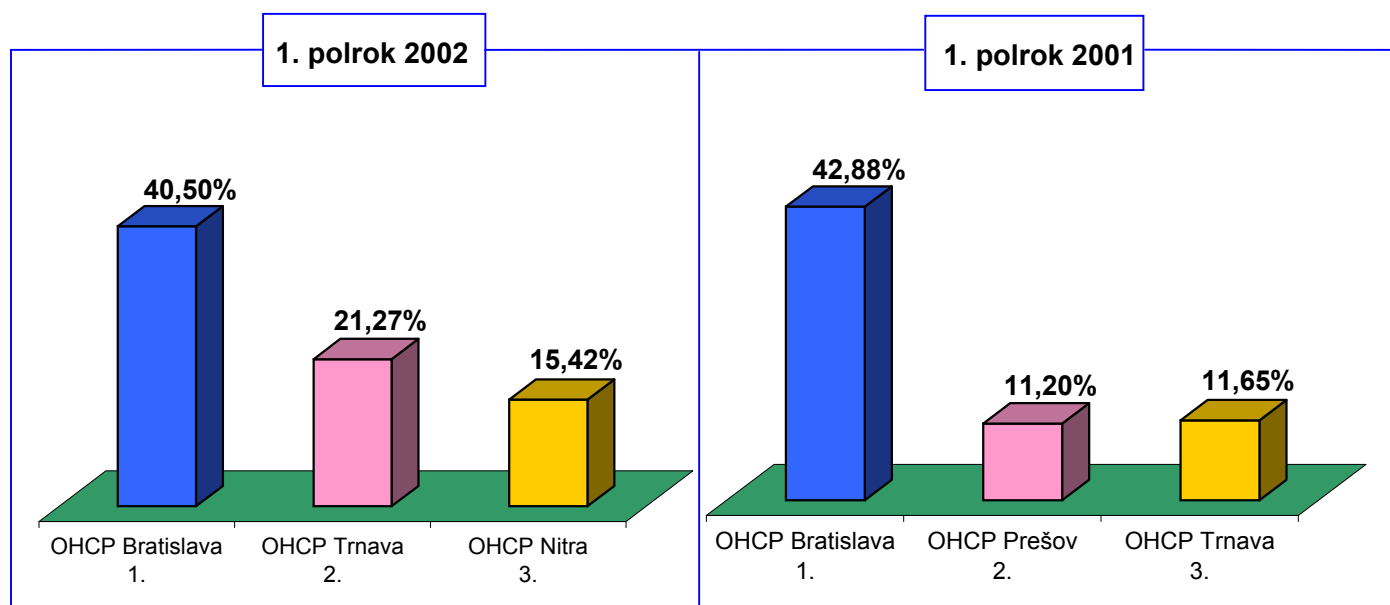
3.3.5. Podiel jednotlivých OHCP pri zadržaní nelegálnych migrantov

Podiel jednotlivých odborov hraničnej a cudzineckej polície pri zadržaní ilegálnych migrantov .

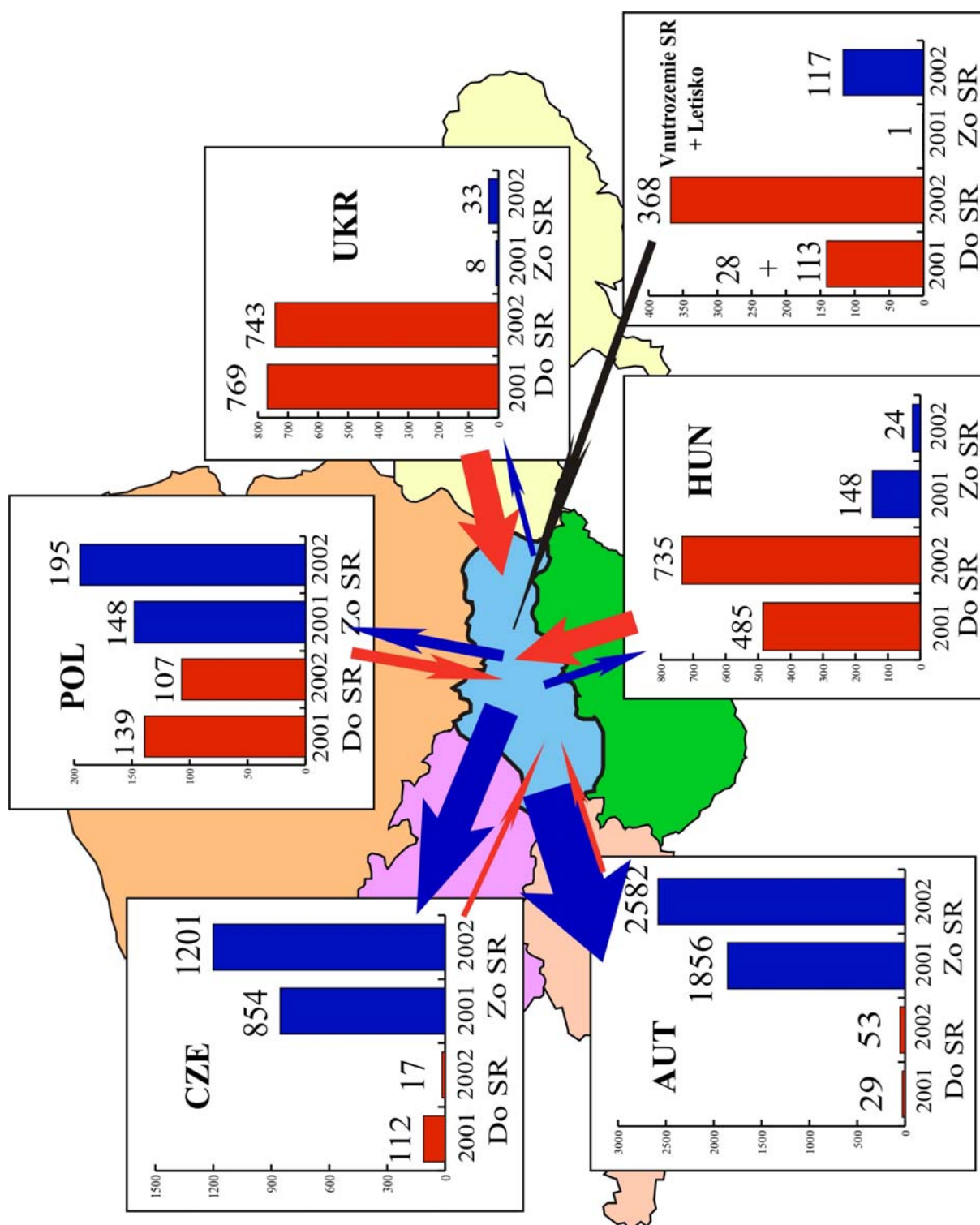
Plak na štátnu hranicu podľa jednotlivých OHCP

OHCP s najvyšším podielom zistených nelegálnych migrantov

3.3.6. Smery nelegálnej migrácie cez územie SR a počty nelegálnych migrantov za 1. polrok 2001 a 2002

3.3.7. Migračné trasy

Hlavná trasa nelegálnej migrácie cez SR v I. polroku 2002 prebiehala rovnako ako v minulosti, v smere východ - západ, z okresov Východného Slovenska smerom na Stredné a Západné Slovensko, a v smere juh - západ z južných okresov Banskobystrického, Nitrianskeho a Trnavského a Bratislavského kraja smerom na štátnu hranicu s Rakúskom (Bratislavský kraj) a Českou republikou (kraj Trnava a Trenčín). V tejto súvislosti sa domnievame, že región Bratislavského kraja je špecifický, vzhľadom na svoju geografickú polohu (blízkosť dvoch štátnych hraníc) čo sa týka nelegálnej migrácie.

Na základe analýzy dostupných databáz UHCP PZ možno konštatovať, že na základe opatrení prijatých na budúcej vonkajšej hranici s Ukrajinou sa presúva a rastie tlak migrantov, z ktorých časť z Ukrajiny migruje priamo do Maďarskej republiky a potom smerom z juhu sa snaží ilegálne preniknúť cez spoločnú Slovensko – maďarskú štátnu hranicu na naše územie.

Predpokladané smery migračných trás:

1. smer - východiskový štát Ukrajina ➡ Maďarsko ➡ Slovensko ➡ Rakúsko, alebo Česká republika

2. smer - východiskový štát Rumunsko ➡ JZR ➡ Chorvátsko ➡ Maďarsko ➡ Slovensko ➡ Rakúsko alebo Česká republika

Najvyšší počet zistených nelegálnych migrantov 2582 osôb (42,59%), stále vykazuje úsek štátnych hraníc medzi SR a Rakúskou republikou a úsek štátnych hraníc medzi SR a Českou republikou 1230 osôb (19,88%).

V prvom prípade sú alarmujúce pre nás počty zistených ilegálnych migrantov na úseku štátnej hranice s Rakúskom v Bratislavskom kraji, kde na cca 98 km úseku štátnej hranice bolo zistených 2483 migrantov (1870 v minulom roku) z toho väčšinový podiel majú občania Ázijských krajín v menšej občania krajín Afriky. V druhom prípade treba uviesť, že najviac ilegálnych migrantov bolo zistených v pôsobnosti OHCP Trnava 1316 (464 v roku 2001).

Naopak najmenej zistených migrantov vykazuje štátna hranica s Poľskom 302 osôb, z ktorých bolo však 207 občanov PR a SR, u ktorých migrácia cez štátnu hranicu nemá charakter ilegálnej migrácie.

Na základe uvedených skutočností možno povedať, že súčasnú status quo podmieňujú tieto základné faktory:

Prvým je, a to i napriek k prijímaným opatreniam, nedostatočne funkčná ochrana štátnych hraníc medzi Slovenskou republikou a ČR. K problému nelegálnej migrácie je treba uviesť i ten fakt, že je čiastočne umožnený i zmluvami založenými na neštandardnom režime prekračovania štátnych hraníc medzi Slovenskou republikou a ČR. Možnosť prekračovania štátnych hraníc občanmi zmluvných strán na ktoromkoľvek vhodnom mieste sťažuje účinnú kontrolu osôb prekračujúcich hranice. Neexistuje tu spolupráca medzi obyvateľstvom prihraničných okresov a orgánov cudzineckej a hraničnej polície ako je to obvyklé v Spolkovej republike Nemecko a v Rakúsku, kedy občania sami upozorňujú na výskyt cudzincov či podozrivých osôb.

Druhým je podľa neoficiálnych informácií nedostatočná ochrana štátnej hranice medzi SR a MR zo strany maďarských pohraničných orgánov (tendencia chrániť svoju budúcu vonkajšiu hranicu s Ukrajinou, Rumunskom, JZR a Chorvátskom), a štátnej hranice medzi SR a Ukrajinou zo strany ukrajinských pohraničných vojsk (i ekonomické dôvody).

V prípade občanov Ázie (Afganistanu, Indie Číny, Iraku, Iránu, Vietnamu, Pakistanu, Bangladéša, Srí Lanky atď. dochádza k zneužívaniu azylovej procedúry a všeobecne ich v súčasnej dobe špecifické postavenie v rámci cudzineckej a azylovej legislatívy v krajinách Európy (napr. inštitút „strpenia“).

Analýzu migračných trás spracoval odbor ochrany štátnej hranice.

4. HRANIČNO - SPLNOMOCNENECKÁ ČINNOSŤ

4.1. Úlohy a aktivity oddelenia hranično-splnomocneneckej činnosti

Podľa organizačného poriadku plní oddelenie hranično-splnomocneneckej činnosti úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru dve hlavné úlohy.

1. Zabezpečuje v plnom rozsahu činnosť aparátu hlavného hraničného splnomocnenca Slovenskej republiky pri riešení problémov a udalosti na štátnej hranici, rozhoduje v sporných prípadoch o readmisii osôb a koordinuje prevozy občanov tretích štátov cez územie SR.
2. Participuje pri spracovávaní podkladov a stanovísk k návrhom medzinárodných zmlúv a legislatívnych opatrení súvisiacich s problematikou štátnej hranice a priamo sa zúčastňuje rokovaní expertných skupín zmluvných strán.

K bodu 1

V priebehu 1. polroka 2002 oddelenie HSČ zorganizovalo, resp. zúčastnilo sa na expertných rokovaníach a rokovaníach hlavného hraničného splnomocnenca SR so svojimi partnermi z Česka, Poľska, Ukrajiny a Maďarska.

Česká republika

v roku 2002 organizovala česká strana na svojom území expertné i riadne rokovaníe hlavného hraničného splnomocnenca Slovenskej republiky a hlavného hraničného splnomocnenca Českej republiky.

Expertné rokovaníe sa uskutočnilo 21.3.2002 vo Valticiach. Cieľom expertného rokovaníia bolo vyhodnotiť spoluprácu v priebehu celého roku 2001 a pripraviť návrh zápisu z X. riadneho zasadnutia HHS SR a HHS ČR.

X. riadne zasadnutie HHS SR a HHS ČR sa uskutočnilo v dňoch 3.-4.4.2002 v Holešove. Za slovenskú stranu sa na rokovaníi zúčastnil zástupca HHS SR plk. Miroslav Samek. Zhodne konštatovali, že činnosť hranično-splnomocneneckého aparátu v hodnotenom období prebiehala v súlade so Zmluvou medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o úprave režimu a o spolupráci na spoločných štátnych hraniciach. Zhodli sa na striktnom dodržiavaní ustanovení Dohody medzi vládou SR a ČR o odovzdávaní a preberaní osôb na spoločnej štátnej hranici. Hlavní hraniční splnomocnenci rozhodli, že na hraničných priechodoch Svrčinovec - Mosty u Jablunkova, Drietoma - Starý Hrozenkov a Brodské - Břeclav (D-2) budú zriadené kontaktné miesta za účelom operatívnej výmeny informácií a urýchleného vykonávaníia opatrení v oblasti readmisie, pohraničnej kontroly a ochrany spoločnej štátnej hranice.

Ukrajina:

v roku 2002 organizovala slovenská strana expertné rokovaníe a ukrajinská strana riadne rokovaníe HHS SR HHS Ukrajiny.

Expertné rokovaníe sa uskutočnilo 26.-27.3.2002 na Sninských rybníkoch. V rámci expertného rokovaníia boli prerokované otázky spolupráci pri ochrane štátnej hranice, kontroly cezhraničnej premávky a dodržiavaníia režimu na spoločných štátnych hraniciach ako i otázky plneníia vzájomných dohôd. Experti vykonali analýzu situácie a prijatých opatrení v boji s protiprávnou činnosťou na spoločných štátnych hraniciach. Pripravili návrh textu zápisnice z IX. riadneho rokovaníia HHS SR a HHS Ukrajiny. Slovenská strana odovzdala ukrajinskej strane návrh Zmluvy medzi SR a Ukrajinou o uľahčení hraničného vybavovaníia v cestnej a železničnej doprave.

IX. riadne rokovaníe HHS SR a Ukrajiny sa uskutočnilo dňa 30.5.2002 v Užhorode. Hlavný dôraz bol počas rokovaníia položený na plneníie Dohody medzi vládou SR a Ukrajinou

o odovzdávaní a prijímaní osôb cez spoločné štátne hranice. Slovenská strana dôrazne upozornila ukrajinskú stranu, že neustále dochádza k porušovaniu ustanovení predmetnej dohody výkonnými pracovníkmi Pohraničných vojsk Ukrajiny, čím narastá počet zadržaných nelegálnych migrantov, ktorých ukrajinská strana odmieta prevziať. Hlavní hraniční splnomocnení podpísali zápisnicu z IX. riadneho rokovania, v ktorej stanovili aj základné smery ďalšej spolupráce hraničných orgánov na rok 2002.

Poľská republika:

v roku 2002 organizovala poľská strana expertné rokovanie a slovenská strana riadne rokovanie HHS SR a HHS PR.

Expertné rokovanie sa uskutočnilo v dňoch 25.-27.3.2002 v Krynici za účelom organizačnej a obsahovej prípravy X. konferencie podľa čl. 22 Zmluvy o právnych vzťahoch a spolupráci na spoločnej štátnej hranici. Vedúcim slovenskej delegácie bol plk. JUDr. Ľubomír Mihočka a vedúcim poľskej delegácie bol kpt. Leslaw Skalniak. V rámci expertného rokovania boli prerokované otázky kontroly cezhraničnej premávky a činnosti na HP, stavu ochrany spoločného úseku ŠH za rok 2001, ďalej boli vyhodnotené úlohy prijaté na IX. konferencii HHS SR PR, činnosť hraničných splnomocnencov, plnenie Dohody medzi vládou SR a vládou PR o odovzdávaní a prijímaní osôb cez spoločnú ŠH. Na základe uvedeného expertné skupiny pripravili návrh zápisnice konferencie hlavných hraničných splnomocnencov Slovenskej a Poľskej republiky.

X. riadne rokovanie HHS SR a PR sa uskutočnilo v dňoch 9.-10.4.2002 v Starej Lesnej. Vedúcim slovenskej delegácie bol plk. Miroslav Samek a vedúcim poľskej delegácie bol plk. Józef Klimowicz. V rámci X. konferencie hlavných hraničných splnomocnencov Slovenskej republiky a Poľskej republiky boli vyhodnotené výsledky zabezpečenia ochrany štátnej hranice, plnenie readmisnej dohody a plnenie opatrení vyplývajúcich z protokolu o operatívnom zabezpečení ochrany spoločnej štátnej hranice.

Vedúci slovenskej delegácie, ktorý je zároveň zástupca hlavného hraničného splnomocnenca SR informoval vedúceho poľskej delegácie o podmienkach cestovania občanov Poľskej republiky do Slovenskej republiky v súvislosti nadobudnutím účinnosti nového zákona o pobyte cudzincov, ako aj o organizačných zmenách na UHCP P PZ. Ďalej vyjadril zámer vykonať prehliadku hraničných priechodov v úseku slovensko – poľskej štátnej hranice so zámerom určenia miest budúcich spoločných slovensko – poľských pracovísk.

Vedúci poľskej delegácie, ktorý je hlavným hraničným splnomocnencom PR informoval Z HHS SR o organizačných zmenách v rámci Pohraničnej stráže Poľskej republiky, zároveň k tomu odovzdal príslušnú dokumentáciu o organizačnej štruktúre útvarov hlavného veliteľstva Pohraničnej stráže. Taktiež odovzdal návrh novej readmisnej dohody s Ukrajinou a platnú medzinárodnú dohodu medzi Poľskou republikou a Nemeckom o policajnej spolupráci medzi pohraničnými orgánmi.

Maďarsko:

v zmysle článku 6 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou o právnych vzťahoch a spolupráci na spoločnej štátnej hranici sa uskutočnilo v dňoch 16.-17. mája 2002 v Štúrove rokovanie expertov hlavných hraničných splnomocnencov Slovenskej republiky a Maďarskej republiky za účelom organizačnej a obsahovej prípravy VI. Zasadnutia hlavných hraničných splnomocnencov SR a MR.

VI. riadne zasadnutie hlavného hraničného splnomocnenca Slovenskej republiky a Maďarskej republiky sa uskutočnilo v Budapešti v dňoch 16.-17. júla 2002. V rámci rokovania boli vyhodnotené výsledky zabezpečenia ochrany štátnej hranice, kontroly

cezhraničnej premávky, úlohy v operatívno – pátračej oblasti, plnenie readmisnej dohody a celkového stavu spolupráce hraničných orgánov v úseku slovensko-maďarskej štátnej hranice.

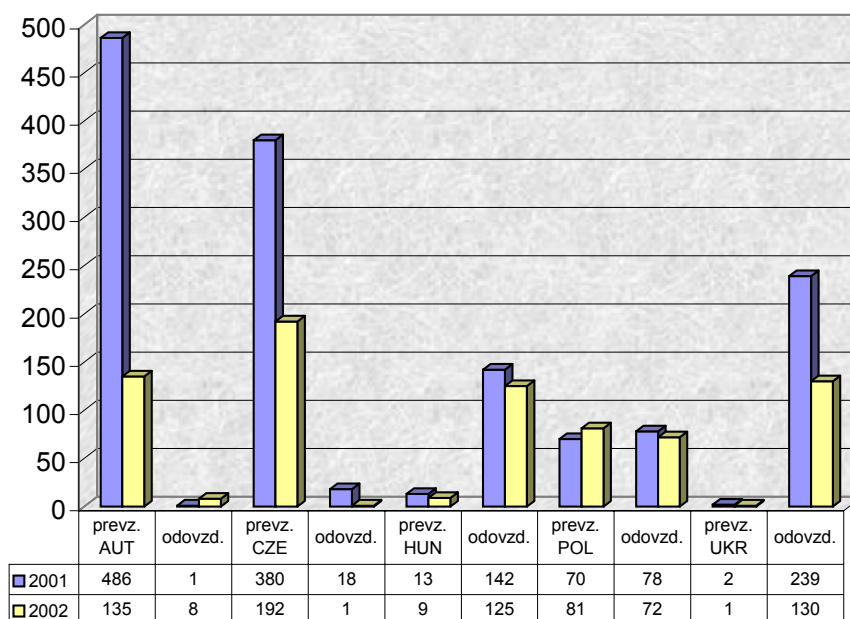
4.1.1. Medzinárodné Dohody o odovzdávaní osôb

V priebehu 1. polroka 2002 za pracovníci oddelenia hranično-splnomocneneckej činnosti zúčastnili niekoľkých expertných rokovaní o návrhoch readmisných dohôd s nasledovným výsledkom

1. Dňa 20.6.2002 bola podpísaná Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a spolkovou vládou Rakúskej republiky o readmisii osôb s neoprávneným pobytom,
2. Dňa 21.5.2002 bola podpísaná Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky na jednej strane a vládami Belgického kráľovstva, Luxemburského veľkovevodstva a Holandského kráľovstva na druhej strane o readmisii osôb v nezákonnom postavení.
3. Dňa 2. júla 2002 bola podpísaná Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Českej republiky o readmisii osôb na spoločnej štátnej hranici
4. Dňom 27. februára 2002 nadobudla platnosť Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Južnoslovenskej zväzovej republiky o odovzdávaní a prijímaní osôb, ktoré nespĺňajú podmienky na vstup alebo pobyt na území druhého štátu.
5. Vo februári 2002 prebehlo na území SR 1. kolo rokovaní a v apríli 2002 na území SRN 2. okolo rokovaní o návrhu dohody medzi vládou SR a vládou SRN o readmisii,
6. V priebehu mája 2002 prebehlo v Grécku 1. kolo rokovaní o návrhu dohody medzi SR a Helénskou republikou o readmisii osôb.
7. V júni 2002 prebehlo na území ČR rokovanie o Zmluve medzi SR a ČR o spolupráci.

V priebehu 1. polroka 2002 pracovníci oddelenia vypracovali a odoslali na legislatívny a právny odbor návrhy dohôd o readmisii osôb Vietnamom a Švédskom. Realizácia priameho výkonu readmisie je delegovaná na všetky základné útvary. Zo získaných informácií o readmisii je zrejmé, že sa využívajú najmä readmisné dohody s okolitými štátmi.

4.1.3. Readmisia osôb za 1. Polrok 2001 a 2002

4.1.4. Policajné prevozy cudzincov

Za 1. polrok 2002 bolo oddelením hranično-splnomocneneckej činnosti úradu koordinovaných 44 policajných prevozov (768) osôb, z toho

- pre Českú republiku 41 prevozov (765 osôb) – smerom na Ukrajinu
- pre Maďarskú republiku – 2 prevozy (2osoby) – smerom do ČR,
1 prevoz (1 osoba) – smerom do PR

Policajné prevozy boli zabezpečované odborními hraničnej a cudzineckej polície UHCP PZ v spolupráci s krajskými riaditeľstvami PZ. V mimoriadnych prípadoch, keď boli prepravované zvlášť nebezpečné osoby, spolupracovali pri prevoze aj príslušníci z pohotovostných policajných útvarov príslušného kraja za zvýšených bezpečnostných opatrení. Prevozy boli realizované bez problémov a prepravované osoby boli v poriadku odovzdané susedným policajným orgánom.

5. Záver

Pri riešení aktuálnych problémov v oblasti legálnej a nelegálnej migrácie musí Slovenská republika vybudovať modernú štruktúru služby hraničnej a služby cudzineckej polície a jej materiálno – technické vybavenie, ktoré bude v najbližšej budúcnosti schopné riešiť nahromadené problémy vo všetkých oblastiach jej pôsobenia. Prípadnou diferenciaciou štátnych hraníc Slovenskej republiky po vstupe do EÚ, ako aj po pristúpení k Schengenskej dohode, na vonkajšie a vnútorné hranice, nedôjde k podstatným zmenám v podmienkach vstupu a pobytu cudzincov z tretích krajín na území Slovenskej republiky. Podstatnou a mimoriadne závažnou otázkou, ktorú bude nutné riešiť v službe cudzineckej polície, je posilnenie počtu policajtov a technicko-materiálneho vybavenia tejto služby a to vzhľadom na to, že po vstupe Slovenskej republiky do EÚ, resp. Schengenu je možné oprávnené predpokladať sprísnenie kontroly cudzincov etablovaných v Slovenskej republike s dôrazom na vnútornú bezpečnosť a verejný poriadok.

Nedostatočne riešená problematika nežiadúcej migrácie sa priamo dotýka bezpečnosti a životnej úrovne občanov Slovenskej republiky, čo svedčí o potrebe neustáleho rozvoja, modernizácie a zvyšovania efektívnosti všetkých policajných zložiek pôsobiacich v rámci úradu hraničnej a cudzineckej polície Policajného zboru.

Spracoval: ppor. Kiškovač Richard, 2002 e-mail: kiskovac@minv.sk

Z podkladov:

Oddelenia systémov a informácií

Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii

Oddelenia cestovných dokladov

Oddelenia cudzineckej polície

Oddelenia hranično – splnomocneneckej činnosti

Spoluautori:

Valéria Hubinová

Mária Kupková

Dana Dekanová

Eva Funtová